

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXIV Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, VASARIS - FEBRUARY 25, 1993

Nr. 37

Priimtas deficitinis Lietuvos biudžetas

Trečiadienio žinios iš Lietuvos

Vilnius, vasario 24 d. — Vakar Seime baigtas svarstyti ir patvirtintas šių metų biudžetas. Bendra jo suma kartu su pajamomis ir išlaidomis sudarys apie 106 milijonus talonų. Manoma, jog biudžeto deficitas sieks nuo 5 iki 6 milijonų talonų.

Kai kurių finansų specialistų nuomone (ji buvo pareikšta specialioje laidoje per radiją) realus deficitas bus žymiai didesnis, nes pajamos ir išlaidos skaičiuotos pagal skirtingas metodikas.

Svarstant biudžetą Seimo posėdyje išryškėjo labai rimti principiniai nesutarimai tarp Seimo daugumos ir opozicijos — Tėvynės santaros narių. Biudžetas patvirtintas vardiniais balsavimu: už — 68, prieš — 37, susilaikė — 4, negaliojantys biuleteniai — 2.

Prancūzijos gynybos ministro vizitas

Lietuvos Krašto apsaugos ministro Audriaus Butkevičiaus kvietimu vasario 22-23 dienomis Vilniuje viešėjo Prancūzijos Gynybos ministras Pierre Joxe. Jis pasakė žurnalistams, kad Prancūzijos gynybos ministerija pradėjo ieškoti galimybių bendradarbiauti su Lietuvos krašto apsaugos struktūromis iš karto po to, kai Lietuva pasiskelbė Nepriklausomybės atkūrimo akta. Oficialių ryšių pradžia Prancūzijos gynybos ministras laiko šiemet Rygoje vykusį tarptautinį seminarą Baltijos šalių saugumo klausimais.

Per oficialią vakarienę, kurią svečiai surengė Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas, ir per susitikimą su Krašto apsaugos ministerijos vadovais buvo aptarti Europos gynybos bendrieji ir dvišalio bendradarbiavimo karinėje srityje klausimai. Pierre Joxe pasakė, jog Europoje pastaruoju metu pastebimas kardinis spaudimas besikuriančioms demokratinėms visuomenėms. Ryskiausias to pavyzdys — padėtis buvusiose Jugoslavijos respublikose. Mes turime kartu galvoti, pasakė jis, kaip šito išvengti.

Prancūzijos Gynybos ministras ir jį lydėjęs Lietuvos krašto apsaugos ministras Antakalnis kapinėse pagerbė žuvusiųjų už Lietuvos nepriklausomybę atminimą, padėjo vainiką.

Saugumo komitete yra įtariamai KGB bendradarbiai

Vakar Seime, biudžeto svarstymo pertraukioje Juozas Janonis perskaitė Seimo Nacionalinio saugumo komiteto narių pareiškimą dėl jų pozicijos kitų komiteto narių atžvilgiu. Trys LDDP atstovai yra viešai įtariamai bendradarbiavimu su KGB ir kol tai nebus teisiškai įvertinta, pareiškimo autoriai (B. Gajauskas, J. Janonis, A. Patackas, S. Peteliūnas ir A. Stasiškis) toliau susilaiko nuo dalyvavimo komiteto darbe ir lieka tik stebėtojai.

Svarstoma Šlezevičiaus nominacija į premjerus

Adolfo Šlezevičiaus kandidatūra į premjerus yra aktyviai svarstoma ir netrukus jis bus

pristatytas Seimo frakcijoms, pasakė LDDP laikinasis pirmininkas Gediminas Kirkilas BNS žinių agentūrai duotame pasikalbėjime.

Pasak G. Kirkilo, LDDP Tarybos narys A. Šlezevičius turi verslininko patirtį, neblogai susipažinęs su Vakarų biznierių veikla, yra neblogas diplomatas. Jis, Kirkilo manymu, aktyviau vykdys reformas, negu ankstesniųjų vyriausybių vadovai.

A. Šlezevičius, pabrėžia G. Kirkilas, buvo nemėgstamas valdžios viršūnėse stagnacijos laikais, kai dirbo Lietuvos Komunistų partijos Centrinio komiteto žemės ūkio skyriaus vedėju pavaduotoju ir vėliau, kai Kazimiero Prunskienės vyriausybėje buvo paskirtas žemės ūkio ministro pirmuoju pavaduotoju. Kaip pavyzdys, nurodomi Lietuvos Laisvės Lygos vadovo A. Terlecko organizuoti piketai prieš jį.

Paskirtas ministro pirmininko kanceliarijos vadovas

Ministro pirmininko kanceliarijos vadovu paskirtas Gediminas Morkūnas vakar buvo pristatytas vyriausybės darbuotojams.

Kauno Politechnikos institute G. Morkūnas įgijo kelių statybos inžinieriaus, o Vilniaus universitete — dar ir pramonės ekonomisto diplomą. Vadovavo Vilniaus paukštyno, vėliau — Vilniaus (Pagiriu) šiltnamių kombinato statyboms. Ilgametis pastarosios įmonės vadovas G. Morkūnas ne naujokas ir vyriausybės darbuose. Prieš tris dešimtmečius neilga laiką jis dirbo Lietuvos TSR Ministrų taryboje.

Kanados Raudonojo Kryžiaus pagalba

Kanados Raudonojo Kryžiaus draugija iš savo šalies vyriausybės gavo 2 milijonus JAV dolerių, už kuriuos bus perkama medikamentų Baltijos šalių ligoninių vaikų skyriams.

Vasario 20 dieną į Lietuvą atvyksta Kanados Raudonojo Kryžiaus ir Tarptautinės Raudonojo Kryžiaus bei Raudonojo Pusmėnulio draugijų federacijos delegatai. Kartu su Lietuvos Raudonojo Kryžiaus atstovais bus tariamasi, kaip geriau panaudoti pagalbą skirtas lėšas, tikslinamas būtiniausių medikamentų sąrašas, derinami organizaciniai klausimai.

Tai jau antroji Kanados Raudonojo Kryžiaus pagalba Lietuvai akcija. Perna dviem „Boeing“ lėktuvais buvo atgabenta medikamentų visoms gydymo įstaigoms ir gimdymo namams bei skyriams, aprūpintos būtiniausiais preparatais Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos gailestingosios medicinos seserys.

Danija remia Baltijos šalis

Danijos ambasadorius Lietuvai Dan Nielsen pasakė, kad naujoji jo šalies vyriausybė Baltijos šalių atžvilgiu laikysis ankstesnės politikos ir teiks joms visokeriopą pagalbą. Am-

JAV valstybės sekretoriui Warren Christopher (trečias iš kairės) pirmadienį atskridus į Kuwaitą, jį pasitiko Kuveito užsienio ministras Šeikas Sabah al-Ahmad al-Sabah. Iš ten jis tą patį dieną sraigtasparniu nuskrido į Libaną, kur jis gavo ir jį pritarimą bei pradėti Artimųjų Rytų taikos derybas. Jos tuo tarpu nutrukusios dėl vis neįsprendžiamos iš Izraelio deportuotųjų palestiniečių padėties. Dėl jos su W. Christopher susitikusi palestiniečių delegacija pareiškė negrįžianti prie derybų stalo, kol Izraelis negrąžins deportuotųjų.

Šalpos konvojus pasiekė tikslą rytinėje Bosnijoje

Sarajevo, Bosnija-Herzegovina, vasario 21 d. (NYT) — Savaitę po išvykimo JT sunkvežimių konvojus, vežantis maisto, aprangos ir vaistų serbų apsuptam musulmonų gyvenamam miesteliui, pagaliau pasiekė savo tikslą, tuo išgelbėdamas tuos žmones nuo bado.

Su konvoju važiuavęs šalpos pareigūnas Larry Hollingworth radiju pasiuntė žinią į JT bazę Sarajeve, kad apie 150 gyventojų išsiriškiovo pakelėse, džiūgaudami ir sveikindami į Zepa kalmų apylinkę atvykusius sunkvežimius, atvežusius 65 tonas maisto bei medicinos reikmenų. Tai buvo tik antroji tokia siunta, pasiekusi šią apylinkę per 11 mėnesių vykstantį karą.

Jau beveik metai nacionalistų serbų milicininkai darė, ką tik galėjo, kad tik jokia šalpa nepasiektų jų apsuptų musulmonų

basadorius Nielsen tai pareiškė, susitikęs su Lietuvos ministru pirmininku Bronislavu Lubiu. Ambasadorius patvirtino, kad Danija skiria Baltijos valstybėms 10 milijonų JAV dolerių vaistams pirkti ir apie 50 milijonų dolerių kreditų, už kuriuos jos galės įsigyti maitinamąjį maistą ir kitus reikalingus prekių.

Pokalbyje dalyvavęs Danijos pramoninių konfederacijos viceprezidentas Hans Jorgens pasakė, kad prie tiesioginių abipusiškai naudingų ekonominių ryšių su Baltijos šalimis plėtojimo galėtų prisidėti ir Danijos pramoninių konfederacija, vienijanti apie 4.500 įmonių, kurios disponuoja 70% šalies apyvartinio kapitalo.

Dan Nielsen ir Hans Jorgens pareiškė, kad Danijos vyriausybės ekonominių ryšių skatinimo fondas irgi galėtų remti kai kurias dvišales programas, pirmaisiai modernizuojant Lietu-

vos tekstilės ir medžio apdirbimo pramonės šakas.

Lietuvos parama Lenkijos lietuviams

Lietuvos vyriausybės lėšomis bus pastatytas kultūros centras Lenkijos miestelyje Seinuose. Seinuose bei jo apylinkėse gyvena didžiausia lietuvių kolonija. Kultūros centre bus įrengta koncertų salė, studijos saviveiklos kolektyvų repeticioms, nedidelė spaustuve, viešbutis bei patalpos administracijai.

Lietuvos Kultūros ir švietimo ministerijai pavesta tartis su Lenkijos švietimo ministerija dėl lietuviško vaikų darželio lopšelio, pradžios mokyklos, profesinės žemdirbystės mokyklos Seinų lietuviams įsteigimo, vadovėlių lietuvių kalba leidimo ir kitokios kultūrinės paramos.

Morillon asmeniškai susitikus su nacionalistų serbų vadais, kad jie praleistų tą vieną konvojų.

Bet netrukus konvojus atsidarė prieš kitas kliūtis — sprogimas buvo išmušę didžiulę duobę kelyje, tad JT kariuomenės inžinieriai turėjo kelią pataisyti. Po 36 valandų, atvykus kelio taisymo kadru ir pradėjus dirbti, mašinos ir vėl turėjo laukti, kol minos bus neutralizuotos. Ir taip pagaliau po savaitės dešimt sunkvežimių atvažiavo 200 mylių kelią iš Sarajevo į šią apylinkę.

Bosnijos prez. Alija Izetbegović jau buvo pranešęs, kad nuo antradienio vėl leisias pradėti šalpos siuntas Sarajevo miesto 380.000 gyventojų.

Šalpos pareigūnas Sarajevo mieste pripažino, jog sunkvežimių pravažiavimas iki Zepa buvo daugiausia simbolinis laimėjimas, bet ir taip jis turis svertą. Daugelis JT pareigūnų Sarajevo mieste bijojo, kad JT Saugumo Taryba neįsakytų ginklais prasiskinti kelią į pagalbą reikalingas vietas. Gen. Morillon yra pareiškęs nuomonę, jog toksėjimas tik iššauktų ilgai užsitęsiantį karą tame krašte. Tad, pasiekus Zepą, vėl yra viltis šalpos pristatymo problemas taikiai spręsti.

Kyla pasikėsėnimai prieš kitataučius

Bona. Vokietijoje pernai dešiniųjų sparno kraštutiniai įvykdė 2.280 užpuolimų prieš svetimšalius. Užpuolimų metu žuvo 17 žmonių. Tai dukart daugiau pasikėsėnimų prieš kitataučius negu buvo 1991 metais. Vokiečių vyriausybė aiškina, kad užpuolimai vyksta spontaniškai, nebuvo iš anksto planuojami, daugiausia vykdyti nepilnamečių (tik 2% užpuolejų buvo daugiau kaip 30 metų amžiaus). Taip pat tvirtinama, kad užpuolimai gerokai sumažėjo, kai Vokietijos gyventojai pradėjo ruošti masines demonstracijas ir pasisakyti prieš kitataučių užpuolimus.

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

JAV iš lėktuvų mes pagalbą Bosnijos kaimams

Washington, DC, vasario 23 d. (NYT) — Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Boutros-Ghali antradienį pareiškė remias prezidento Clintono planą parašiusiais iš lėktuvų numesti maistą bei kitus būtiniausius reikmenis rytinėje Bosnijoje serbų apgulties musulmonų miesteliams ir kaimams, į kuriuos serbai nepraleidžia JT šalpos sunkvežimių. Ši operacija bus pilnai koordinuojama su Bosnijoje esančia JT šalpos ir jos apsaugos operacija.

Prezidentas Clinton dar nedavė įsakymo šią operaciją pradėti, bet numatoma, kad netrukus duos. Ji padidins JAV vaidmenį Bosnijoje vykstančiame kare, nors ir čia jos bus ne kariavimo vaidmenyje, o humanitarinės pagalbos pristatymo rolėje.

JAV administracijos pareigūnai pasakė, jog pagal susitarimą su JT generaliniu sekretorium, JAV lėktuvų pilotai, skraidinantys pašalpos siuntas, gaus įsakymus iš JAV karininkų, bet visa veikla bus koordinuojama su Jungtinių Tautų Aukštąja Komisija Pabėgėliams ir JT Apsaugos Pajėgomis, kurios šiuo metu prižiūri visą JT teikiamą pagalbą tame regione.

Pagalba ne tik musulmonams

Iš pradžių buvo planuojama pagalbos siuntas numesti tik į serbų apsuptus musulmonų kaimus, kur yra apie 20.000 žmonių. Bet dabar, norint neužgauti serbų, svarstoma siuntas mesti ir į kroatų bei serbų gyvenamus, priešininkų apsuptus kaimus bei miestus. Matyt, norėdamos sumažinti galimybę, kad serbai šaudytų į žemai skrendančius transporto lėktuvus, prezidentas žada taip modifikuoti planą, ir, turėdamas tą galvoję, jis reporteriams pasakė, jog ši JAV karo pajėgų vykdoma šalpos skraidinimo operacija neturėsianti jokių „kariavimo implikacijų“.

JAV pareigūnai pasakė, jog iš pradžių buvo galvojama šalpa skraidančius transporto lėktuvus lydyti JAV naikintuvais-lėktuvais, bet to buvo atsisakyta, norint išvengti susišaudymo provokacijų. Vieton to, transporto lėktuvai skris priešlėktuvinei artilerijai nepasiekiamame aukštyje.

Neįtrauks JAV į karą

Paklaustas, ar ši operacija įtrauks JAV į neįsprendiamą pelkę, prez. Clinton atsakė: „Jokiu būdu, nes dabar mūsų planuojama operacija yra labai skirtinga“ nuo karinės. Jis paaiškino, kad šie skrydžiai bus grynai humanitariniai, ir jų skaičius bus „labai ribotas“.

„Jokiu problemų nebus“, tarė JT gen. sek. Boutros-Ghali, turėjęs vienos valandos susitikimą su prez. Clinton Baltuosiose rūmose antradienį. Nors jis anksčiau buvo išreiškęs būklavimą, kad JAV operacija gali pakenkti sunkvežimiams pristatomi pašalpai, dabar, kai gavo užtikrinimus, kad viskas bus pilnai koordinuojama su JT operacijomis Bosnijoje, ir kad siuntos bus skraidinamos JT leidimu, jis neįžiūrėjo jokių problemų.

Kadangi didžiausia dalis pagalbos tebebus pristatoma sunk-

vežimiais, kaip ir iki šiol, ši JAV operacija tik pastiprins pagrindinį JT šalpos darbą ir tuo pakels tą darbą vykdančiųjų ryžtą.

Kai kurie JAV sąjungininkai bei JT pareigūnai priviškai skundėsi, kad Clinton administracijai sutelkiant visą savo dėmesį į šią iš esmės simbolinę šalpos operaciją, ji nebematanti fakto, kad ten tebekariaujančios grupės atsako grįžti prie derybų stalo, kad konfliktas būtų galutinai išspręstas. JAV pareigūnai atsako, kad pagalbos teikimas visiems ten vargstantiems žmonėms paskatina pagrindinius konflikto dalyvius grįžti prie derybų stalo ir nebekariauti dėl pagalbos vežančių sunkvežimių praleidimo.

Techniškos problemos

Lėktuvais skraidinama pagalba turės būti labai ribota, nes dabartinis planas mesti siuntinius parašiusiais iš didelio aukščio, kad lėktuvų nešaudytų miestus apgulę priešininkai, turi savų pavojų. Kariuomenės ekspertai sako, kad siuntinių metimas iš 10.000 pėdų aukščio gerokai sumažins metimų tikslumą. Pagal standartinę Pentagono nustatytą procedūrą tokiems metimams, metimai turi būti vykdomi iš 1.000 pėdų aukščio, didžiuliai maisto ir vaistų kroviniai pataikyti į numatytas vietas, o ne ant žmonių ar jų namų kaimeliuose, ar nepakliūtų ne tiems, kuriems skirti. Net ir iš 5.000 pėdų aukščio metamų siuntinių tikslumas negali būti užtikrintas.

Tai, kad JAV administracija nutarė dėl JAV lėktuvų saugmo ir, norint neįsivelti į karą, paaugojo siuntinių metimo tikslumą, kelia klausimą, ar iš viso JAV turėjo imtis šio žygio, zinant kokią mažą galimybę, kad pagal dabartinį planą šalpos siuntiniai pasieks tuos, kuriems jie taikomi. Bet aukštą administracijos pareigūnas, informavęs spaudą apie šią misiją, paaiškino, jog Pentagono pareigūnai apskaičiavo, jog pakankamas skaičius siuntinių vistiek pasieks savo taikinius, net ir iš 10.000 pėdų aukščio.

Jis tačiau pripažino, kad efektyviausia pagalba pasieks žmones tik sunkvežimiais, bet priminė, kad šios operacijos imamas dėl to, kad paskutiniomis keliomis savaitėmis buvo pradėti dideli trukdymai tų sunkvežimių pravažiavimui ir tad reikėjo rasti priemonių priemonių pagalbą pristatyti.

KALENDORIUS

Vasario 25 d.: Justas, Viktoras, Margiris, Rasa, Regimantas.

Vasario 26 d.: Aleksandras, Izabelė, Jogintas, Jorūnė, Aurimė.

ORAS CHICAGOJE

Ketvirtadienį saulė tekėjo 6:34, leis 5:36. Temperatūra dieną 25 F (-4 C), debesuota, vėjauta, gali snigti, naktį 15 F (-9 C).

Penktadienį saulė tekės 6:33, siek tiek šilčiau, apsiniaukę ir gali snigti.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

DISKUSIJOS
APIE LIETUVOS
PERSPEKTYVAS

Sekmadienį, vasario 28 d., 12:30 val. p.p. Sv. Antano parapijos patalpose vyks diskusijos apie Lietuvos perspektyvas po prezidentinių rinkimų. Diskusijoje dalyvaus Hillsdale politinių mokslų profesorius Aleksandras Štromas ir Oakland universiteto istorijos profesorius Leonardas Gerulaitis. Diskusijas rengia Lietuvos žurnalistų sąjunga Detoroitą skyrius, vadovaujamas Mykolo Kizio.

KAZIUKO MUGĖ

„Gabijs“ ir „Baltijos“ tuntu skautės ir skautai kruopščiai ruošiasi Kaziuko mugei, kuri bus ateišanti sekmadienį, kovo 7 d., Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Kadangi šiais metais taip pat švenčiamas Lietuvos Skautų sąjungos deimantinis jubiliejus, visi buvusieji „Gabijs“ ir „Baltijos“ tuntu nariai kviečiami pašvęsti sekmadienio popietę dalyvavimui Kaziuko mugei. Pirmoji Kaziuko mugė Detoroite sukurta 1958 metais. Visi kviečiami ir laukiami.

JONAS URBONAS
NETEKO BROLIO

A.a. Petras Urbonas, sulaukęs 70 m. amžiaus, mirė Panevėžyje vasario 18 d. Po bažnytinių apeigų vasario 20 d. buvo palaidotas Panevėžyje. Giliam nuliūdime paliko žmoną Anelę, sūnų Juozą ir dukrą Onytę, brolį Joną Urboną ir jo šeimą, gyvenančius Clawson, Michigan. Broliai Jonui, negalint laidotuves dalyvauti, šv. Mišias užvelionį laidotuvių dieną buvo aukojamos Dievo Apvaizdos bažnyčioje, Southfield, Michigan.

PALAIDOTA
D. MARČIŠAUSKIENĖ

Vasario 18 d. Detoroite mirė a.a. Dana Marčišauskienė. Vasario 24 d. buvo aukojamos šv. Mišios už velionės sielą Angelica Marčišauskienė, Allen Park, Michigan. Velionė paliko sūnų Joną, marčią Carol Markus, du vaikaičius ir dukrą dr. Marytę Markus, gyvenančią Chicagoje.

A.A. VERONICA BURDA

Vasario 20 d. Oakwood ligoninėje, Dearborn, Michigan, mirė a.a. Veronica Burda, sulaukusi 75 metų amžiaus. Ilgametė Sv. Antano parapijos narė. Giliam nuliūdime paliko brolį Peter Burdą. Po gedulingų šv. Mišių Sv. Antano bažnyčioje vasario 24 d. buvo palaidota Holy Cross kapinėse, Detoroite. Laidotuves tvarkė laidotuvių direktorė Yolanda M. Zaprackienė.

GAVĖNIO MINTYS
RADIJO BANGOMIS

Gavėnios penktadieniais Sv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas kalbės per „Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlę 4 val. p.p. iš WPON-AM, banga 1460. Šios susikau-pimo programos yra skiriamos ypač tiems lietuviams, kurie dėl sveikatos ar amžiaus negali lankyti savo bažnyčių. „Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlė yra transliuojama antradieniais ir penktadieniais nuo 4 iki 5 val. p.p. Antradieniais yra transliuojami adv. Povilo Žumbakio komentarai. Programose taip pat teikiama Vilniaus radijo užsienio žinių santrauka, kurią paruošia Antanas Zaprackas ir Eugenijus Miciūnas. Programos pranešėjai yra Algis Lapšys, Edvardas Skiotys ir Algis Zaprackas.

VALDO ADAMKAUS
PASKAITA

Neseniai sugrįžęs iš Lietuvos, Valdas Adamkus atvyksta į Detoroitą, kur pasidalins išpuodžiais apie vykusius Lietuvos Respublikos prezidento rinkimus. Jis vadovavo ambasadoriaus Stasio Lozoraičio, Jr., rinkiminei kampanijai. Po paskaitos bus galima klausyti klausimų. Šis įdomus susitikimas su Valdu Adamkumi įvyks kovo mėn. 5 d., penktadienį, tuoj po pamaldų, 7:30 val. vak. (ne 7 val., kaip kad buvo skelbiama anksčiau), Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos kavinėje. Detoroitų Lietuvos Sporto klubas „Kovas“ visus pavaišins kokteiliais. Įėjimas – auksa. Paskaitą ruošia JAV Lietuvių Bendruomenės Michigan apygarda. Visi maloniai kviečiami dalyvauti. Ambasadoriaus Stasio Lozoraičio, Jr., kandidatūrai paremti Michigane buvo surinkta 5,187 dol. Aukos buvo renkamos Dievo Apvaizdos ir Sv. Antano parapijose Detoroite, Grand Rapids ir Lansinge.

L. R.

RENKAMOS AUKOS
JAV LIETUVIŲ
BENDRUOMENĖI

Šiuo metu JAV Lietuvių Bendruomenės Detoroito apylinkėse renka aukas Krašto valdybos veiklai paremti. Kaip jau daugeliui yra puikiai žinoma, Krašto valdyba veikia įvairiose srityse: visuomeninių reikalų, kultūros ir švietimo, religinės, socialinės, organizacinės ir jaunimo reikalų srityje. Ši daugiasakė veikla pareikalauja nemažai išteklių, ypač, kai ir LB įstaigai Washington tenka būti pagrindiniu mūsų išsivijimo interesams atstovaujanti organu. Įstaigai vadovauja detoroitietė Asta Banionytė. Jos darbo sąlygos yra žymiai pasunkėjusios, nes Washington užsienio VLIKo įstaiga ir veiklą nutraukė Lietuvių Informacijos centras. Tikimasi, kad Detoroito apylinkės lietuvių JAV Lietuvių Bendruomenės reikalų svarbą supras ir savo dosnėmis aukomis parems. Aukos galima įteikti kiekvieną sekmadienį Dievo Apvaizdos lietuvių parapijoje Algiiui Bražėnui ir Juozui Matėkunui, Sv. Antano parapijoje – Vytautui Kutkui.

Liūda Rugienienė

KOVO 11-SIOS MINĖJIMAS

Kovo 14 d. Detoroite ruošiamas Kovo 11-tos Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo Nacionalinio minėjimas. Tai bus atšventimas jaunimo išaš Lietuvos išlaisvinimo pastangose ir didžiosios mūsų viltys ateityje. Kalbėtojais pakviesti jaunosios kartos atstovai – Vėjas Liulevičius ir Darius Sužiedėlis. Pranešimus pateiks Audronė Tamulionytė, dr. Kastytis Karvelis ir Marius Katilius-Boydston.

Meninę dalį atliks Asta Jurkutytė, „Audinys“, Sheila ir Marius Gražuliai, Gytis Liulevičius ir Vytautas Čiuplinskis. Minėjimą praves Rima Idzelytė ir Mėta Landytė. Visi labai kviečiami.

LB Detoroito
apylinkės valdyba

Vasario 16-tos minėjimo Detoroite dalis prezidento. Iš k. – Invokaciją kalba kun. Alfonsas Babonas, garbės svečiai – JAV Kongreso atstovas Joseph Knollenberg ir jo žmona, Asta Kleizienė ir Lietuvos Garbės konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza. Scenoje – solistė Vida Dirgelaitė-Milmantienė.

Nuotr. Jono Urbono

KOVO 11 D. MINĖJIMO
PRELEGENTAI

Audronė Tamulionytė

Audronė Tamulionytė, direktorė H.R.S. Strategies filialo Lietuvoje, moko, kaip pritaikyti žmonių galimybių panaudojimo teoriją praktikoje. Daugiau kaip dešimtį metų jos firmos specialistai kuria specializuotas programas pramonei ir kitoms veiklos sritims. Audronė Tamulionytė, gimusi Lietuvoje, užaugusi ir baigusi sociologijos mokslus magistro laipsniu Detoroite, beveik pusmetį teikia paslaugas, prieinamas Lietuvos įmonėms, firmoms, bankams ir visiems besidomintiems optimaliu žmonių galimybių panaudojimu. Kovo 14-tą dieną per Kovo 11-tos minėjimą Dievo Apvaizdos Kultūros centre 12:15 val. p.p. Audronė Tamulionytė pateiks trumpą pranešimą apie privatizacijos vyksmą Lietuvoje.

Darius A. Sužiedėlis

Darius A. Sužiedėlis gimė 1968 m. Vašingtone. P. Sužiedėlis baigė pradinę ir vidurinę mokyklą JAV-ose, o nuo 1983 m. lankė Vasario 16-osios lietuvių gimnaziją Huettenfelde, Vokietijoje. Lietuvių gimnazijoje mokėsi lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos ir šiuolaikinės lietuvių literatūros. Sugrįžęs į Jungtines Valstijas, D. Sužiedėlis pradėjo savo studijas Amerikos Katalikų Universitete, Vašingtone, 1989 m. įgydamas politinių mokslų bakalauro laipsnį.

Vėjas Gabrielius Liulevičius

Gimęs Čikagoje 1966 m. Lankęs University of Chicago, kur studijavo istoriją. Paskutiniiais kolegijos metais parašė tezę apie ankstyvą 19-to amžiaus vokiečių revoliucionierių buvo premijuota atžymėjimu geriausiai tezei Europos istorijos tema. Paskutiniiais kolegijos metais, stojant į aspirantūrą, jam buvo įteikta Mellon Fellowships in the Humanities stipendija. Šiuomet baigia aspirantūros studijas University of Pennsylvania iš vokiečių istorijos.

Dabar ruošia savo disertaciją apie kaizerinę okupaciją ir jos režimą Lietuvoje ir kitur rytiniame fronte pirmo pasaulinio karo metu (vadinamas „Ober-Ostlandas“). Praėjusius metus su vokiečių D.A.A.D. (German Academic Exchange Service) stipendija praleido Vokietijoje ir Lietuvoje, tyrinėdamas Freiburg im Breisgau, Bonnos, Berlyno ir Vilniaus archyvuose. Gavęs doktorato laipsnį, tikisi dėti universitetė, Amerikoje. Vėjas yra studentas ateitininkas, talkina moksleivių sąjungai Padėkos dienos ir žiemės kursų programos ruošai ir rašo studentų sąjungos leidiniui „Gauedamus“, dienraščiui „Draugui“ bei kitiems lietuviškiems leidiniams.

Pensilvanijos universitete padėjo suorganizuoti Penn Lithuanian Cultural Society „Vytis“, kuri bando pritraukti visus, kurie rūpinasi ar turi simpatijų Lietuvai, nepaisant jų kilmės. Moko istoriją Philadelphia Vinco Krėvės šeštadieninėje mokykloje.

Darius A. Sužiedėlis

Darius A. Sužiedėlis gimė 1968 m. Vašingtone. P. Sužiedėlis baigė pradinę ir vidurinę mokyklą JAV-ose, o nuo 1983 m. lankė Vasario 16-osios lietuvių gimnaziją Huettenfelde, Vokietijoje. Lietuvių gimnazijoje mokėsi lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos ir šiuolaikinės lietuvių literatūros. Sugrįžęs į Jungtines Valstijas, D. Sužiedėlis pradėjo savo studijas Amerikos Katalikų Universitete, Vašingtone, 1989 m. įgydamas politinių mokslų bakalauro laipsnį.

1986 m. vasarą Amerikos Katalikų Universiteto rekomendacija D. Sužiedėlis dalyvavo United States Information Agency (USIA) organizuotoje vokiečių kalbos praktikantų programoje Vokietijoje, kur dirbo su Bonos Universiteto studentų organizacijomis ir Miuncheno miesto taryba. 1988 m. pavasarį D. Sužiedėlis lankė lietuviškos ir rusų kalbos kursus Vilniaus universitete.

Darius Sužiedėlis yra dirbęs su Amerikos pabaltiečių organizacijomis, tame tarpe Amerikos

Pabaltiečių Komitetu (Joint Baltic American National Committee) ir JAV Lietuvių Bendruomenė. Šios organizacijos ruošdavo informacinę medžiagą apie Lietuvą ir Baltijos valstybes JAV Kongresui bei valdžios atstovams, palaikė plačius ryšius su Amerikos pabaltiečių visuomene, ir surengė seminarus informuoti Amerikos pabaltiečių apie politinę veiklą Vašingtone. D. Sužiedėlis yra aktyviai įsijungęs į išsivijusių lietuvių jaunimo veiklą. Nuo 1987 m. iki 1989 m. jis buvo

Vyčių veikla

141-MOJI BRIDGEPORT,
CT, LIETUVOS VYČIŲ
KUOPA

Džiaugiamės, gavę kun. Valkavičiaus autografą paskutinioje jo parašytoje knygoje, istoriniame veikalė. Elena ir Juozas Janiūnai dalyvavo Maldos dienoje Lietuvos intencija, rugsėjo mėnesį vykusioje Hartfordo miesto Sv. Juozapo katedroje. Mišias atnaušavo arkivyskupas ir 20 lietuvių kunigų. Įvairiomis organizacijomis buvo atstovaujama vėliavomis katedroje, o Mišių giesmės giedoję jungtinis Connecticut valstijoje esančių lietuvių parapijų choras. Pamoksle arkivyskupas šiltai kalbėjo ir pagyrė Vilniaus arkivyskupą Audrį Bačkį, kurį jis pažino nuo studentavimo dienų, net dalyvavo jo arkivyskupų pakėlimo iškilinėse Romoje. Šiai dienai prisiminti buvo palikta dovanėlė Hartfordo mieste – Kryžių kalno modelis. Tai Juozo Ambrozačio ir žmonos bei Augustino Manelio kūrinys, įteiktas Connecticut valstijos lietuviams katalikams. Prireikėjo net šešių vyrų šį kūrinių įnešti bažnyčioje. Prieš Mišias arkivyskupas kalno modelį palaimino ir apibarstė žeme, atvežta iš tikrojo Kryžių kalno. Connecticut lietuvių katalikai kviečia visas parapijas šiame kalne pastatyti kryžius.

Juozas Janiūnas pranešė apie paskutinius įvykius Lietuvoje, jų tarpe ir numatoma po-
piežiaus apsilankymą Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje 1993-ju metų rugsėjo mėnesį. Viliamės, kad iki to laiko rusų kariuomenė bus pasitraukusi iš Pabaltijo kraštų.

Mūsų parapija surengė bingo balių lapkričio 22-ą dieną. Kadangi tai vienintelis metinis parapijos išdui papildyti renginys, Lietuvos Vyčiai noriai su kitomis organizacijomis prisidėjo į įgyvendinti. Be to, kuopa paaugojo 100 dol. šio renginio išlaidoms padengti.

Aldona Marcavage,
Vertė
Aleksandras Pakalnikis, Jr.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitymo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimejęs.

DRAUGO prenumerate mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
U.S.A.	\$80 \$45 \$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90 \$50 \$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45 \$30 \$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)	
U.S.A. dol.) savaitinis	\$50 \$30 \$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyti savo nuostata. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininku, o nuo 1991 m. gruodžio mėnesio yra Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdybos narys.

Nuo 1990 m. liepos mėnesio iki 1991 m. vasaros D. Sužiedėlis dirbo Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio padėjėju. Per šiuos reikšmingus metus D. Sužiedėlis dirbo pirmininko sekretariate prie oficialios korespondencijos ir padėjo rengti vizitų programas užsienio delegacijoms.

Nuo 1991 m. rugpjūčio mėnesio Darius Sužiedėlis dirba Lietuvos diplomatinėje tarnyboje, pradžioje Lietuvos Ambasadoje

Vašingtone, o nuo 1991 m. rugsėjo mėnesio dirba patarėju Lietuvos Nuolatinėje Misijoje Jungtinėms Tautoms.

Darius Sužiedėlis atstovavo Lietuvai Jungtinių tautų „Žemės Konferencijoje“ Rio de Žaneire, Brazilijoje 1992 m. birželio mėnesį ir yra atstovavęs Lietuvos valstybei daugelyje tarptautinių pasitarimų New Yorke.

Kab. tel. (312) 585-0348;

Rez. (312) 779-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4

6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.,

Chicago, IL 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building

6132 S. Kedzie

Chicago, IL 60629

Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos

Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS

CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

Tel. (312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60129

Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 myliai vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)

Tikrina akis, pritaiko akinius

2618 W. 71st St.

Tel. (312) 737-5149

Val. pagal susitarimą

Pafos Vision Center, 7152 W. 127th St.

Pafos Hgts, Ill. Ktv. val. 3-6 v.v.

Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street

Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.

Šešt. pagal susitarimą

Kabineto tel. (312) 776-2880.

Rez. (708) 448-5545

EDMUNDS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydymas

Kalbame lietuviškai

6165 S. Archer Ave. (prie Austin)

Valandos pagal susitarimą

Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA

AKIŲ LIGOS

Good Samaritan Medical Center.

Naperville Campus

1020 E. Ogden Ave., Suite 310,

Naperville, IL 60563

Tel. 708-527-0090

Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. 312-586-3166

Namų 708-381-3772

DR. PETRAS ŽLIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6745 W. 63rd St., Chicago, IL 60638

Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. 3-6;

Šeštadieniais pagal susitarimą

LIETUVA IR LAIKAS

Skaitome spaudoje nusiskundimus apie lietuvius Lietuvoje. Skundžiamasi, kad sunku juos suprasti. Ypač įsijęstą dėl balsavimų. Pasigirdo balsų, raginančių nutraukti santykius su tėvyne.

Laikas yra didelis juokdarys. Kas neina su laiku, paliekamas gyventi praeitimi. Lietuviams išėjimams laikas buvo itin praštingas. Geležinė uždanga per ilgai neleido laisvai lankytis tėvynės, sunku buvo pažinti ir suprasti ten įvykusius buitinius bei dvasinius pasikeitimus. Laiko tėkmėje vieni nuo kitų tolime ir šandien esame daug kuo skirtingi.

Didžioji išeivių masė paliko tėvynę vėlyvą 1944 m. vasarą, maždaug prieš 49 metus. Taigi, kai ta atmintina vasara didžioji lietuvių banga išsiliejo vakarų link, dabartiniai Lietuvos valstybės vyrai ir moterys dar nebuvę gimę arba vystyčiuose var-tėsi.

Girdėjom tvirtinimą, kad šimtą kartų pakartotas melas virsta tiesa. 1944 m. vystyčiuose palikti Lietuvoje žmonės augo, brenė ir mokslinios ypatingos aplinkumoje ir ypatingose sąlygose. Jiems visą laiką buvo kalamos lietuviams svetimos idėjos. Jaunimas, baigęs vidurinius ir aukštusius mokslus, savo baigimo pažymėjimuose pirmoje vietoje turėjo turėti gerus pažymius iš šių dalykų: komunistų partijos istorijos, marksistinės-leninistinės filosofijos, mokslinio ateizmo pagrindų, mokslinio komunizmo. Žmonės, auge, brenė ir marksistiniu dorovės „mokslu“ auklėti, daug kuo skiriasi nuo vakariečių. Tokie buvę tarybiniai piliečiai dažnai vakaruose yra vadinami „Homo Sovieticus“.

Lietuvių išeivių aimanas apie sunkumus pažinti savo tėvyninius yra teisingos. Gerai aptartą sovietinėje sistemoje išaugintą „Homo Sovieticus“ tipo žmogų reikia platesnės apibrėžtos. Lengviau aptariami pereinamojo „Homo Sovieticus“ tipo žmonės, kurie augo ir mokslinios Nepriklausomoje Lietuvoje, bet, nepritapę prie jos, pasirinko marksizmą.

Halina Korsakienė, jau jaunystėje apsvaiginta savo būsimos vyro Kosto Korsako marksistinėms idėjomis, 1991 m. išleido knygą: „Namas, kuriame gyvenome“. Ji smulkiai aprašo pirmuosius lietuviškus „Homo Sovieticus“ žmones, kurie anuo metu „garbingai“ parvežė Stalino saulę į Lietuvą. Visų jų gyvenimas buvo neįprastas, ir jų dauguma savo gyvenimo saulėlydyje nusivylė savo pasirink-

ta idėja. Nesigilinant į visus knygoje minimus lietuvių marksistus, tenka čia paryškinti dviejų draugų atvejį.

Jonas Šimkus ir Kostas Korsakas, abu iš jaunystės vienminčiai draugai. Dar jaunuoliais būdami, pasirinko savo gyvenimo tikslą — marksizmą. Jie, keli vienminčiai, 1930 metais įsteigė „avangardinį“ žurnalą „Tretias frontas“. 1931 m. Lietuvos vyriausybė už skleidimą revoliucinių idėjų žurnalą uždarė. Tarybiniais laikais abu draugai iškilo į aukštumas.

1949 m. rudenį išėjo iš spaudos Korskoro parašyta knyga: „Literatūra ir kritika“. Partijos cenzoriai rado knygoje didelių ideologinių nukrypimų. Gaudai pasiekė Korską, kad jam gresia Sibiras, nes neseniai panašiai atsitiko su estu literatūros kritiku. Korsakas bailiai laukė visuotinio rašytojų suvažiavimo, kuriame turėjo įvykti viešas knygos pasmerkimas. Suvažiavime žiauriausias ir negailestingiausias Korską kaltintojas buvo Jonas Šimkus. Korsakas labai nustebo, nes nesitikėjo iš savo beveik geriausio draugo to susilaukti. Kad išvengtų Sibiro, arba kaip tada vadintai represijos, Korsakas turėjo viešai išpažinti padarytas klaidas. 1950 m. spalio 12 d. Korsakas viešoje tribūnoje, mušdamasis į krūtinę, pripažino visus jam mestus kaltinimus ir pasizadėjo dar labiau apsišarvuoti marksizmo-leninizmo mokslu.

Korsakas, iki tol laikytas svarbiausiu tarybinės Lietuvos marksizmo ideologu, buvo pakirstas iki pat šaknų. Šis įvykis jį galutinai įtikino, kad marksizmas yra tik raudonas burbulas. Jis pamatė, kad tarp „Homo Sovieticus“ žmonių tikra draugystė neįmanoma, o išdavystė lengvai pateisinama. Sovietų pilietis, įvilktas į raudoną įsivaizduojamą rūbą, gyvena netikru gyvenimu.

Mūsų krašte mažiausiai marksizmas palietė sodiečius ir jų vaikus. Ūkininkai, suvartę kolektyvinius ūkius, geriausiai išsiliaikė lietuviškame apdare. Mokslo siekiantiems savo vaikams jie sugebėjo perduoti doras senojo lietuviško sodžiaus gyvenimo tradicijas.

Visai nepalieti marksizmo yra lietuviai-sibirokai. Kai laiko tėkmė nuplaus Lietuvą nuo visų svečimybų ir išrengs visus likusius lietuvių iš raudonų „Homo Sovieticus“ rūbų, tik tada prasidės tikras pavasaris Lietuvoje.

J. Duncia

LAISVĖ KAINUOJA

DR. ALGIRDAS V. KANAUKA
JAV aviacijos majoras

Turėjau garbės pabendrauti su Lietuvos kariuomene perein-tų metų rudenį. Teko dalyvauti Krašto Apsaugos ministerijos posėdžiuose, padirbėti konsultantu ir anglų kalbos vertėju, pamatyti Geležinio Vilko brigados desantinius užsiėmimus, paskaityti paskaitų Savanoriškos Krašto Apsaugos Tarnybos (SKAT) nariams ir taip pat Krašto Apsaugos mokyklos kariūnams. Teko matyti Lietuvos karo aviacijos skraidymus ir aplankyti naujai įgytus Lietuvos karo laivyno laivus. Dar idomiau buvo pasidominti mintimis ir patyrimais su Krašto Apsaugos ministru dr. Audriumi Butkevičium ir su jam atsakingais karininkais bei kariūnais. Man tas padarė labai gilų ir teigiamą įspūdį. Atsigavusi Lietuvos kariuomenė padarė didelę pažangą. Iš nieko atsistatė ir žengia greitai žingsniu pirmyn. Nepaisant žingsnių trūkumų, jų dvasia yra žavėtina. Jie yra tikri kariai, trokšdami išsibolinti, kad galėtų veiksmingiau tarnauti tėvynės labui.

Iš ko gi susideda Lietuvos kariuomenė? Galiu tik trumpai ir apytikriai pasakyti, kad Geležinio Vilko brigada ir Pasienių Apsaugos daliniai turi apie 6,000 žmonių. SKAT gal turi keliolika tūkstančių. Yra ir Šaulių organizacija, bet ji nepriklauso Krašto Apsaugos ministerijai. Kariuomenė ir savanoriai dar ne visi yra visai apginkluoti automatiniais šautuvais. Aviacija turi tik keliolika transporto lėktuvų, kurie naudojami parašiutininkų apmokymui ir lengvai karo lauko ar pasienio žvalgybai. Laivynas yra pakrantių apsaugai. Jam priklauso ir dvi naujai nupirktos fregatos, kurios apginkluotos patrankom ir raketom.

Norėčiau pirma pakalbėti apie pagrindines sąvokas, apie Lietuvos kariuomenės egzistenciją. Tos sąvokos dar nėra visiškai nusistovėjusios ir yra įvairiai diskutuojamos kavinėse, kareivinėse, valstybinių įstaigų koridoriuose, spaudoje, universitetuose ir tarptautinėje plotmėje. Jos, be abejonės, bus karštai diskutuojamos Seime. Štai kelios tokių diskusijų temos.

Sakoma, kad XX amžius yra

didžiųjų totalinių karų amžius. Niekad karuose tiek nežuvo žmonių, kiek per du pasaulinius karus. Tačiau šiame amžiuje išryškėjo naujas požiūris į karą, kaip legalizuotą smurtą. Imta pasaulį karą reguliuoti tarptautiniais susitarimais ir sankcijomis. Yra vis daugiau tikima, kad branduolinių karų ir užpuolimų, naudojant milžiniškas armijas, turbūt nebus, nes jie nerealūs. O mažesnių karų, kaip Jugoslavijoje ir Artimuosiuose Rytuose, turbūt visuomet bus. Didžios valstybės nepuls mažesnių taip tiesiogiai, kaip anksčiau darydavo, bet mėgins provokuoti šalies vidaus konfliktus, siųsti į tas šalis mažesnius dalinius, kad pasauliui atrodytų, jog nieko rimto čia nėra. Tokie slenkantys iš vienos vietovės į kitą kariai dabar vyksta Balkanuose, Moldovoje, Kaukaze, Armėnijoje. Yra prognozuojama, kad XXI amžiuje bus mada partizaniniai kariai, kurie neeis susidaryti aiškaus vaizdo, kas prieš ką kariauja.

Lietuvos parlamente buvo diskutuojama gyvybiškai svarbi Lietuvos krašto apsaugos, o tiksliau — krašto gynybos tema. Kai kurie pasisakė prieš ją, motyvuodami, kad mažam kraštui nereikalinga kariuomenė, juo labiau išlaidos gynybai. Mano nuomonė yra kitokia.

Be krašto apsaugos pajėgų valstybė negali apsiginti nuo bet kokių organizuotų priešų, kurie gali būti vidiniai ar užsieniniai, ar tai būtų organizuotos gajnos plėšikų, ar organizuotos priešvalstybinių interesų grupės, ar, tiesiog, kitos šalies kariuomenės. Nežinau gerų istorinių pavyzdžių, kur valstybė galėjo būti be kariuomenės, nebent tai buvo kokia valstybėlė, izoliuota gamtos, ar tarp nepaprastai gerų kaimynų. Jei tokių idealiai taikinių sąlygų nėra, tai kiekvienai valstybei yra būtina turėti krašto apsaugą ir numatyti, kokius krašto interesus reikėtų kariškai ginti, koks bus priešas, nuo kurio reikia gintis, kokio lygio turi būti pasipriešinimas ir ką mes turim reikšti priešui. Jei mes skelbsime, kad mums nereikia ginklų ir kariuomenės, nes esame per silpnai per maži prie-

šintis, tai tokia filosofija tik pritrauks užpuolikus. Yra mažesnių tautų už Lietuvą, kurios puikiai apsiginklavusios. Pavyzdžiui, šveicarai turi tokių modernių ginklų, kad šia valstybę paimti būtų bet kam nelengva. Arba Izraelis. Kraštas mažas, palyginti su jais priešingais kraštais, bet jie sugeba per savo politiką ir įtaką gauti moderniausių ginklų ir puikiai išsilaiko. Jie taip pat pradėjo iš nieko, bet negalvojo, kad jiems nereikėtų karinių pajėgų. Tavo laisvė nieko verta, jei nenori jos ginti. Niekas laisvės tau nepadovanos. Istorijoje nėra tokio atvejo, kad kas nors būtų laisvę gavęs už dyką. Jos neišlaikysim, jei neturėsime ginklų ir pajėgų. Gal yra norintys gyventi vergais. Žinoma, tokių yra. Sena ir artima istorija yra pilna vergų, kurie net botago išvengė, savo amžių išgyveno, ir dar gavo „trupinį aukso“ ir gardsaus valgio šaukštą“. Egzistenciališkai kalbant, visuomet yra tam tikra galimybė pasirinkti. Ties, kurie tai pasirenka, gal yra labai racionalūs, bet nemanau, kad lietuvių tauta to norėtų.

Turėjau progos pakomentuoti Lietuvos spaudai apie 1940 ir 1941 metų vasaros įvykių analogus. Atseit anuomet gerai parengta Lietuvos kariuomenė neišsėvė nė vieno šūvio. Taip pat 1991 vasarą, kai omonininkai degino muitines ir įvyko Medininkų tragedija, taip pat nebuvo leista pasipriešinti ginklų. Prieškario Lietuvos kariuomenė buvo labai gerai organizuota. Ją, pagal dabar priimanus šaltinius, labai aukštai vertino vokiečiai, tvirtinę, kad vienas lietuvis kareivis savo kariškų sugebėjimų buvo vertas dviejų vokiečių, o vienas vokie-tis — dešimties sovietų. 1940 m. įvykiai buvo ne kariuomenės, o politinių pasidavėlių — išdavikų generolų (koks buvo Vitkauskas) veiklos rezultatas. Lietuvos kariuomenė tada buvo kai kurių valdžios pareigūnų suparalyžauta ir apgauta.

Kad to nepasikartotų, reikia kariuomenei įsakymus parengti iš anksto: ką daryti, ką priešas grasina kraštui, ar užpuola staug-mūsų pajėgas. Nesvarbu, kas tas priešas ir kaip jis stiprus. Kariuomenės pareiga yra puolanti priešą atremti, o tik po to klausiti tolimesnių įsakymų. Panašus dalykas buvo ir Medininkuose. Jei muitininkai turėjo ginklų ir leido save užklupti ir užplūti nesipriešinę, tai man kyla daug klausimų, į kuriuos trūksta atsakymų.

Nesipriešinti išbrovėliui, turint kariuomenę, yra absurdas. Klausimas kyla, kas būtų buvę, jei Lietuvos kariuomenė 1940 m. būtų pasipriešinusi. Mes galime tik spėlioti. Pirmas variantas: pasipriešinimą sovietai būtų masiškai užgnaužę, bet istorija jau būtų ji traktavus, kaip pasipriešinimą aneksijai, o ne laisvanorišką pasidavimą. Kitas variantas: sovietų karinės pajėgos tada buvo prastai apmokytos, neorganizuotos ir labai prastai aprūpintos. Jų kovingumas buvo nekoks. O mūsų kariuomenė buvo gerai sutvarkyta, turėjome prieštinkinių pabūklų, galėjome gal net puse jų tankų sunaikinti. Tuo pat į mūsų pasipriešinimą būtų reagavę latviai, estai, ir mes jau galėtume kalbėti apie antrą Suomiją. O ši neprarado savo valstybingumo. Kaip galima teigti, esą, mes visi būtume sunaikinti, jei čia pat yra suomių pavyzdys. Žinoma, galima iškelti begalybę hipotezių, kas būtų, jeigu?.. Bet apie tai kitur.

Buvo vėl argumentai, paremti istorikų, nurodą kitokią Suomijos geografinę padėtį. I tai atsakau: čia tik norima geografinį bėdą suversti. Iš tikrųjų buvo kitokia dvasinė padėtis, o

ne geografinė. Mes galėjome naudoti savo geografiją — miskus, pelkes, ežerus. O vietoje to, leidom sovietiniams tankams plentais ir vieškeliais važiuoti. Kaip lengva būtų buvę tuos kelius užblokuoti! Miskai vėliau patarnavo partizanams, jų pasipriešinimas buvo tikslingas tuo, kad į Lietuvą nesuvažiovo tiek rusų kolonistų, kiek jų susirinko Latvijoje ir Estijoje.

Jei 1940 m. būtume sustabde ar susilpninę pirmą bangą, tai gal ir kas nors kitas, ne tik latviai ir estai būtų prisidėję prie mūsų. Gal švedai, kurie Suomijai padėjo, būtų atsiuntę bent materialinės ir moralinės paramos? Gal vokiečiai, pajutę progą, būtų karą prieš sovietus pradėję. Jie juk visai netikėjo Ribentropo-Molotovo paktu; „Barbaros“ planas užplūti Rusiją jau buvo beveik parengtas. Dabar galime apie tai samprotuoti, kiek nori, bet faktas yra tas, kad suomiai pasipriešino ir neprarado nepriklausomybės, o mes praradom. Daugiau to neturėtų būti. Reikia atsisiboti nuo versio mentaliteto. Kas negina laisvės, yra jos nevertas.

(Bus daugiau)

Lietuvos nepriklausomybės simbolis — Laisvės statula Kaune.

NIEKAM NEREIKALINGI

JURGIS JANKUS

94

Man pasirodė, kad, man įėjus, jų tarpe buvęs jaukumas lyg nutrūko, tai, žvilgtelėjęs į vieną kitą vadovėlį, pakilau.

— Ar ir vėl išleki? — pakėlė nuo vadovėlio akis Benas.

— Neišleikiu, einu tik į kiemą pažioplinėti.

— Jeigu tikrai niekur neleiki, paimk va knygutę, gal galėsi išversti tuos straipsnelius, kurie pažymėti pieštuku. Viskas gali būti taip pat, tik vardus idėk lietuviškus. Gal ir negražu vokiečių kultūra vogti, bet jie iš mūsų ne tiek kinaukė, tai dėl tos vagystės sąžinė ne kiek negriausia.

Pakėlė galvą ir Vida ir atsuko į mano pusę šypsenio pilnas akis.

— Matai, kaip seni, krikščioniškoje moralėje išauginti žmogeliai tampa savotiškais vagimis. Atsimenu, kapelionas, aiškindamas visokius etikos vingius, sakydavo, kad alkanam pavogti duonos žiaunę nenuodėmė. Bet nepasakė, vaikams skaitymėlių badmetų, pasivogti juos iš kitur, net iš svetimos kalbos būtų nuodėmė, ar ne.

Nežinojau nė aš, kur čia galėtų būti nuodėmė, kur ne, bet ji tą šnekėjo su labai gražiu šypseniu, pats nusišypsojo, mečiau akį į pieštuką pažymėtus straipsnelius, pasiėmiau popieriaus ir išėjau. Atrodė, kad salėje vienam bus patogiau.

Sales tardpury kaktomūša susitikau su stovyklos švietimo reikalų vedėju.

— Kur tik matau patį, tai vis su knygom. Ar tik ne į kunigus mėginai.

Nežinojau, ką atsakyti. Žodžių ant liežuviu nestigo,

bet jis buvo už mane gal dvigubai vyresnis ir pagarba amžiui laikė prispaudusi liežuvį. Atsakai, kad nešuos vokišką vadovėlį ir mėginsiu iš jo šį bei tą išversti saviems vaikams.

— Tai ką, ar vadinamoji mokytoja pati nesugeba?

— Nemanau, kad nesugebėtų, bet negali visko viena paspėti. Dabar juodu su ponu Benu rengia aritmetikos uždavinius.

— Suprantu, suprantu, — išsišiepė žmogus, — trim darosi per ankšta.

— Ne ankšta, aš tik norėjau padirbėti netrukdomas.

— Ir netrukdyk, — vėl išsišiepė.

Mane nutvieskė supratimas. Pagavo noras tvoti tiesiai per tą šlykštumą patvinusį išsišiepimą, bet nusi-sukau ir nuėjau.

— Nebeilgam. Pirmininkas jau bus suradęs tikrą vedėją, — išgirdau labiau nugara, negu ausimis, ir atsi-sukau, bet ponas švietimas, taip jį kartais pavadindavo kai kurie stovyklos žmonės, jau plazdėjo tolyn per kiemą. Jo eiseną buvo tokia pakili, kad vienas retakalbis viengungis gal teisingiausiai ją aptarė pasiepdamas: „Mūsų švietimas skrenda“. Švietimas „nuskrido“, o aš valandėlę stovėjau, nesuprasdamas, kas „nebeilgam“ ir koki „tikrą vedėją“ pirmininkas bus jau suradęs. Kai vėliau tą persakiau Benui, jis irgi nieko negalėjo suprasti. Abu nusprendėm, kad jis ieško kito švietimo reikalų vedėjo, nes kai kas buvo nugirdęs, kad juodu kai kur nebesutaria.

25.

Mikas ir trejetas jo draugų miškakirčių su pilnom skardinėm benzino ištraukė į pahamburgį. Ten jie jau buvo susiradę keletą stovyklų, kurių ištroškėlių noras ir gana stiprokas benzino kvapas ir skonis negąsdino. Mūsų stovyklos chemikas, nors jau kokią sa-

vaitę net naktimis nemiegodamas ir stovyklos pirmi-ninko laiminamas, vis nerado būdų, kaip tuos kelis lašus benzino atskirti nuo tauraus spirito. Aš įprašiau ir Miką, ir jo draugus darytiis Kuprėnų. Prižadėjo. Net ir Mikas šį kartą prižadėjo, nebeapbraukdamas man prieš plauką, bet sugrįžo be jokios žinios. Kuprėnai nuskendo kaip į vandenį, tik mūsų bendrininkai tapo mūsų milijonieriais. Kišenės buvo pilnos markių, tik už jas nieko gera niekas nepardavė, o markė nerami, nejudėdama nenori kišenę gulėti, tai atsirado pokero klubas. Iš pradžių spietės viengungių barake. Nelo-šiantieji ir bepinigiai mėgo žiopsoti, kaip turtuoliai markes sklaido lyg skiedras, bet greitai atsibodo ir pareikalavo išsinešdinti. Tada jie, su pirminko palaiminimu, susispietė už virtuvės sandėlininko kam-barėly ir niekam po kojų nebesimaišė. Atrodė, kad stovyklos gyvenimas įrieda į gal niekada nelauktą pastovią normalybę, tikrą pastovumą, naują gyvenimą, lyg būtumėm atsiradę niekada niekieno nežadėtoje pažadėtoje žemėje. Kas pateko į mišką, vertė vokiškas pušis, krovė į vagonus, kuriuos atlekęs garvežys kažin kur išpuškindavo; kas dirbo virtuvėje, dirbo lyg tai būtų darbas visam gyvenimui; kas žvejojė, valandų valandas išsėdėdavo prie Elbės. Jiems bendrininkai net padoriais meškeres įtaisė, ir žuvis į viena rūkyklą nebetilpo, reikėjo pristatyti antrą. Benzininio vaizbūnai meškeres irgi ne veltui parūpino. Alaus prie pokero susirasdavo patys, bet žvejai turėjo žiūrėti, kad ant stalo visada būtų rūkytų žuvelių. O aną dieną Elbės žuvis taip pakvailo ir prikiro tiek, kad į rūkyklą nebetilpo, tai perteklius atsidūrė virtuvėje, ir vakarienei kiekvienas galėjo pasidžiaugti gabaliuku keptos žuvies. Mokyklėlė irgi ėmė rasti savo, nors ir siaurą vagele. Aš taip pradėjau įgusti ir vertimą, kad net Vida nebe labai rasdavo ką pataisyti.

(Bus daugiau)

Jūrų skautijos Klaipėdos dienos sueigoje skautininkė Ir. Regienė vadovauja žvakių uždegimui, pagerbiant žuvusius ir mirusius laisvės kovotojus. Nuotr. Gr. Gražienės

APŠILANKYMAS TAUTOS FONDO BŪSTINĖJE

P. PALYS

Užsukęs į Tautos fondo būstinę, 86-21 114th St., Richmond Hill, NY, užkalbinau Tautos Fondo valdybos pirmininką Aleksandrą Vakselį ir pakviečiau atsakyti į keletą klausimų.

Su kokia nuotaika ir vilimais Tautos fondas įžengė į 93-čiuosius metus?

— Didžiausią rūpestį visuomet kėlė ir kelia rimtas, saugus ir teisingas bei tikslingas lėšų investavimas į Lietuvos ekonomiką, Lietuvos gyvenimą. Didelis dėmesys kreiptinas į Lietuvos lietuvių, ypač jaunosios kartos, atpalaidavimą nuo sovietinio mentaliteto per mokslo, mokytojų paruošimą, vakarietiško gyvenimo pažinimo remimą. Sibiro tremtinių repatriacijos ir įkurdinimo reikalai.

Kokie artimiausi rūpesčiai slegia TF pečius?

— Paramos planavimas (ne per valdžios įstaigas), ryšių užmezgimas ir nustatymas pirmenybių paramai priimti. Konkreti parama tiems ir ten, kur ji labiausiai reikalinga. Mokejimas tiksliai spręsti simpatijų klausimus.

Tautos Fondui, įsteigus visai Lietuvai Atstovybę Vilniuje, ryšiai tarp paramą gaunančių ir ją suteikiančių, pasirodė, veikia labai gerai. Patirtis parodė, kad paramos prašantys yra daug, bet ne visi prašytojai yra pakankamai kvalifikuoti, kad gautų finansinę pagalbą. Taigi mėginame surasti tiesą per TF atstovybę Vilniuje.

Zinant išėjimo nuotakas dėl valdžios pasikeitimo Lietuvoje, ar nemanote, kad tas galėtų neigiamai atsiliepti ir TF?

— Atsakydamas į šį klausimą, norėčiau visų pirma pabrėžti, kad stengiamės, kiek įmanoma, nesikišti į politiką. Tačiau, kaip lietuviai, išgyvename dvasinius sukrėtimus Lietuvoje. Aišku, kad pasikeitimai, kurie suka į rytus, didelio džiaugsmo nesukelia. Nemanau, kad paskutinieji įvykiai Lietuvoje galėtų neigiamai paveikti ir TF lėšų telkimą, nebent padarytume klaidingą investiciją Lietuvoje. Todėl sekame, stebime ir studijuojame esamą padėtį, mėginame daryti finansinius sprendimus. Manau, kad didesnę žalą TF galėtų padaryti vidiniai pačios organizacijos negalavimai, jeigu tokie atsirastų.

Tam tikra dalis TF sukaupytų lėšų jau buvo perleista Lietuvai. Kam ir kaip tos lėšos ten buvo panaudotos?

— Čia turiu sąrašą stambesnių paramos sumų per paskutiniuosius metus: Demokratizacijos ir informacinių mokslų puoselėjimui Lietuvoje — 185,000 dol., Vilniaus universitetui (tarptautinių santykių katedrai) — 100,000 dol., Aukštojo mokslo 78 stipendijos po 200 — 15,600 dol., Partizanų-Miško Brolių ir pan. organizacijoms — 15,000 dol., „Nepriklausoma Lietuva“ laikraščiai paremti — 1,000 dol., L.L.L. Spaudai ir „Vilties“ žurnalui — 5,000 dol., Amerikos Lietuvių Tarybos Fondui — 10,000 dol., Elektronika ir kitos mažesnės paramos — 13,000 dol. Esu tikras, kad lėšos buvo panaudotos tam tikslui, kuriam jos skirtos.

Lankėte Lietuvą. Ar ten Lietuvos gyventojams yra žinoma apie TF ir jo tikslus?

— Vienas iš mano lankymosi tikslų Lietuvoje buvo sąlygų sudarymas TF realiai vertinti esamą padėtį ir sudaryti nuolatinį ryšį su žmonėmis, organizacijomis, mokslo institucijomis, karinio mokslo žinybomis,

suzinoti jų poreikius, kad būtų mums, gyvenantiems užjūryje, lengviau suprasti Lietuvos gyvenimo reikalavimus, kad laiku galėtume atskubėti su parama. Anksčiau minėjau, kad Vilniuje įsteigėme TF Atstovybę, kuriai vadovauja žinomas visuomenininkas, Spaudos rūmų vyriausiasis direktorius Antanas Skaisgiris. Nors ta atstovybė veikia palyginti trumpą laiką, tačiau jau šiandien galima teigti, kad jos atliekamas darbas įgalina TF New York'e remti tuos, kurie yra labiausiai paramos reikalingi.

Su kokių kapitalu TF pasitiko 1993-čiuosius metus?

— Į šį klausimą mėginu atsakyti skaičiais. TF vedame keturias sąskaitas. Jos yra: Operatyvinė sąskaita — 506,500 dol.; Laisvės Išdas, Atstatymo lėšos — 1,613,000 dol., Abinaudės sutartys — 155,988 dol. ir Patikėtinių sąskaita — 279,531 dol. Taigi iš viso TF ižde yra 2,553,019 dol.

Anksčiau TF valdyba kartą į mėnesį išleisdavo valdymo informaciją. Jau kuris laikas ji nebeprasirodo. Kokia priežastis?

— Po paskutinio TF metinio susirinkimo (1992.V.2), atnešio žymių pasikeitimų organizacinėje ir administracinėje TF veikloje, teko sustoti ir pagalvoti. Nauji pasikeitimai TF Tarybos sudėtyje veiklą iš įprastų formų išstūmė. Teko naujai peržiūrėti ir „Valdymo Informacijos“ pobūdį. Taigi, reikia manyti, kad kovo mėnesio biuletenio numeris vėl išeis.

Kokie yra artimiausieji TF veiklos planai?

— Juos turiu suskirstyti į dvi kategorijas. 1. Projektų rėmimas — įsigyti pastatą New York'e, kad galėtume patalpas išnuomoti Nuolatinėi misijai prie Jungtinių Tautų; Sibiro lietuvių repatriacija ir jų įkurdinimas Lietuvoje (sąskaitos pateiktamos tiems, kurie prievarta juos į Sibirą ištrėmė); stipendijų suteikimas doktorato siekiantiems (testinumas iš anksčiau); parama universitetams. 2. Prašyti užsienio lietuvių paremti minėtus projektus savo auka, kad tie projektai per TF galėtų būti įgyvendinti.

Tikime, kad iš čia pateiktos informacijos bei neseniai paskelbtos „Lietuvių Visuomenės žiniai“ (skelbimo), aukotojai galės apsispręsti, kuriam projektui jie norės aukoti.

Atsiprašęs už sutrukdyimą ir padėkojęs TF valdybos pirmininkui Aleksandrui Vakseliui už šį pokalbį, atsisveikinau.

Viena iš sunkiausių atsiekamų socialinio apsiėjimo formų tai yra mokėti taip ką nors priimti, kad davėjas jausitų pagerbtas.

Bernard Loomer

Diakonas Gintaras Grušas (iš JAV, studijuojantis Romoje) veda popiežiaus apsilankymo Lietuvoje komiteto darbą iš raštines Vilniuje. Viesiems tikyboms mokytojams jau išsiuntinetas pamokų planas apie šv. Tėvą, o kunigams siunčiami Gavėnios pamokslų metmenys apie Krikšto sakramentą — viena Jono Pauliaus II viešnagės temų.

Š.m. sausio 23 d. New York'e vykusiame Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos direktorių tarybos posėdyje (iš kairės): dr. Rožė Šomkaitė, Robert Boris, Antanas Sabalis.

VERTA PAGALVOTI

Amerikiečiui automobilis yra tapęs antrais namais. Jame vyksta romansai, neretai čia gimsta ir naujas krašto pilietis. Automobilis į ligoninę, automobilis į kapines. Atimk automobilį, ir amerikietis prazū. Be įsivaizdavimo galima suprasti, koks būtų gyvenimas be tos susisiekimo priemonės.

Jeigu maisto parduotuvė netoli namų, pirkinius būtų galima parsinšti. Bet kaip pasiekti daktarą, vaistinę? O kaip su bažnyčia? Ne visi gyvena arti jos. Dirbančiam kartais būtų neįmanoma pasiekti darbuotojų Reikėtų užmiršti susirinkimus, paminėjimus, koncertus ir kitas išieigas. Automobilis yra tapęs šios dienos būtinybe. Taip yra, taip ir bus.

Namai yra draudžiami nuo gaisro. Asmeninis turtas draudžiamas nuo įsilaužimų. Apsidraudžiam ir nuo nelaimingų atsitikimų. Nors draudimas nėra pigus, bet, keikiant draudimų bendroves dėl didelių mokesčių, vis tik yra apsimokama. Ne geriau yra ir su automobiliais. Gamintojams keliant ju kaimas, kyla ir jų draudimas. Geras vairuotojas išvengs daug nelaimingų atsitikimų, būdamas atsargus ir blaivus. Bet čia ne apie tai norima kalbėti. Kalba eina apie automobilių vagystes.

Virginijos valstijos kelių saugumo instituto žiniomis, JAV kas 22 sekundes yra pavagiamas automobilis. Tai atsitinka ne tik miestuose, bet ir priemiesčiuose. Instituto studijos rodo, kad daugelio vagysčių būtų galima išvengti. Žinant, kad profesionalams vagims tereikia 40 sekundžių pavogti net užrakintą mašiną, vis tik reikia imtis atsargumo priemonių: visuomet, paliekant mašiną, užrakinti duris, visiškai uždaryti langus, nepalikti ant sėdynės vertingų daiktų, nepalikti pernešti juos į bagažinę. Apsipirkimo aikštėse stengtis mašiną palikti apšviestoje vietoje. Nepalikti mašinos registracijos pažymėjimo. Jo vieta yra piniginių su kitais dokumentais. Grįžus prie mašinos, patikrinti, ar tebėra mašinos numerio lentelė. Nebloga idėja, nors ir neturint aliarmo sistemos, nusipirkti lipinuką ir priklijuoti lange. Tai atgrasins vagi nuo piktų užmačių. Geležinis saugas, pritvirtintas prie vairo ir

neleidžias jo sukinėti, atbaidys piktadary. Kaina — apie 40 dolerių.

Nusipirkus, pasiskolinus ar išsinuomavus grąžinimo prietaisą, išrašyti gerai matomoje vietoje savo vairavimo leidimo numerį. Daugelis mašinų parduotuvių tą patarnaviną meistriškai atliks ir tai bus užregistruota viso krašto kompiuterių sistemoje. Taip pat, reikalui esant, bus prieinama policijos užklausa. Tokia paslauga kainuoja apie 150 dolerių.

Atjungus nuo skirstytuvo laidą (distributor), motoras neužsives. Kaip tai padaryti, kiekvienas mechanikas parodys. Ta priemonė gali būti naudinga, paliekant automobilį įtartinio aplinkoj ar ilgiam laikui. Už 125 dolerius mechanikas prijungs prie benzino tiekimo vamzdelio ventilių, kurį išjungus, vagis tenvažiavus bloką, kitą. Jei automobilis su tokiu ventiliu yra dingęs, jis be abejo, paliktas kur nors netoliese.

Kita priemonė atbaidyti vagi yra atsarginis motoro užvedimo

jungiklis. Jį surasti užtrunka ilgiau. Užsitęsęs laikas yra vages didžiausias priešas. Juo ilgiau jis užtruks, tuo greičiau jis atsisakys savo žygio.

Geriausia brangios mašinos apsauga yra automatiškai veikiančios sirenos. Kainos priklauso nuo įrengimo sudėtingumo. Gali kainuoti nuo 200 iki 1,000 dol.

Nors automobilis ir laikomas antraisiais namais, tačiau to saugumo jausmo nebėra. Pasitaikę automobilių pagrobimai, apsaudymai ar mėtomi nuo pravažiuojamų tiltų akmenys, padarė keičiamą riziką.

Paskaičius laikraščius, tiesiog baimė ima sėsti į savo automobilį. Neužtenka, kad automobilių grobikai atima mašiną, moterys vairavusios savo mašinas, buvo iš jų ištrauktos ir net nužudytos (New Jersey, Maryland). Tokių ir panašių atsitikimų netrūksta.

Dar tik senesniai Floridoy tautinė gvardija nustojo patruliuoti greitkelį 295 (prie Jacksonville), kur vienas vairuotojas buvo užmuštas ir keletas sužeistų. Šūviai ir akmenų mėtymas padarė tuo keliu važiavimą pavojingą.

„Tai nebėra šeštadienio vakaro jaunuolių pokštai, pavogus mašiną, pasivažinėti. Tai vyrai su ginklais“, — pareiškė New Yorko pareigūnas, pasiūlydamas įstatymą, kad automobilių grobikai būtų baudžiami 15 metų kalėjimu, arba iki gyvos galvos, jei auka buvo nužudyta.

Nukentėjusiems ant kelio. Alkoholio, Tabako ir Ginklų biuras yra įvedęs nemokamą tiesioginę telefonų liniją — 1-800-ATF — GUNS. Numeris vertas atsiminti.

Edmundas Jakaitis

Kas galva vaikščioja? Bato vinis. Lietuvių mįslė

Lietuvos tarptautinis teatrų festivalis LIFE nuoširdžiai dėkoja jį parėmusiems, ir tikisi visus pamatyti Vilniuje gegužės mėnesį.

A.B.KelleyCorp., I.Adomaitis, A.Adomonis, J.R.Alekos, K.M.Ambrozaitis, A.Andrews, D.J.Ansai, K.M.Arai, A.B.Augaicius, S.Augonis, S.Aušra, L.Bagdonas, S.Bajalis, B.Bakšys, K.L.Balanskai, A.Balciška, A.Balilionis, J.P.Baldonai, A.Baltch-Gravogkas, A.Baltrušaitis, S.S.Balzekai III, S.Balzekas Jr., E.G.Baranaukai, A.E.Barca, A.Belčika, J.Bendoraitis, N.R.Biliūnai, G.Biloci, P.S.Binkai, V.Blazaitis, G.J.Blekaicius, J.Bloom, C.D.Bobeliai, J.Bodricka, K.Bradauskas, O.V.Budnikas, J.K.Budračiai, A.R.Budriai, J.Burdulis, J.A.Butvilos, M.Cernius, P.M.Chapie, J.Cukuras, J.Dauparė, A.S.Didžiūliai, P.R.Domanskiai, A.P.Domickos V.V.Dubauskai, V.Dubinskai, A.O.Dumbros, S.S.Džiugai, A.L.Eitmanai, J.Frazer, E.J.Gailėvičiai, R.Gailėvičiūtė, A.W.Garai, A.O.Gardai, P.Gauronakas, K.Girdvainis, D.S.Gintuos, J.V.Giliosas, J.Grauzinis, J.Gražys, S.Gricė, S.Griganavičiai, A.Griškienė, J.P.Gruodžiai, J.Gruodis, V.Grybauskas, A.Gustaitis, B.Gylienė, V.Ilgūnas, L.P.Ivas, E.L.Jakubauskai, F.Janulis, J.Jurcenko, B.Jasaitienė, J.Jasaitis, O.Minaitas, M.Jasėnas, J.Jasutis, V.Juodakis, R.Z.Kalvaitis, L.S.Kankai, G.V.Karaicius, E.V.Karaliai, B.Kašas, L.Kasparas, M.V.Kaunai, D.L.Kazlauskai, J.M.Kavaliūnai, A.T.Kazlauskai, A.L.Kazlauskai, R.V.Kazlauskai, K.V.Kibliai, A.E.Kožėliai, R.Kožėlis, L.Kiščiulis, R.T.Kiščiulis, B.E.Kondratas, V.Kondrotas, Rev.R.Krasauskas, M.V.Krauchunai, A.K.Kriauciūnai, B.J.Krokiai, J.Kučingis, M.V.Kupriai, A.Kurkulis, A.E.Kvedarai, D.E.Kvedar, D.R.Lapkus, C.Latvis, J.S.Latvis, A.D.LeClair, E.Legockis, T.V.Lesniauskas, J.G.Liautaud, J.Lintakas, D.J.Liubinskai, A.Lopez, B.J.Lukai, E.Mackevich, G.V.Marijošiai, D.V.Marka, I.J.Marka, P.Marka, D.P.Marka, D.E.Maroni, N.Martinaitis, C.Macalaitis, A.P.Masalaicius, P.Matiukas, P.V.Matulionis, O.Mažionytė, P.Mecce, A.Messick, J.Mikalauskas, B.S.Mikrutai, J.P.Mikšys, A.Milukas, E.Minička, O.Mironaitis, S.Mockus, M.Monkus, J.O.Motiejūnai, A.A.Mulioliai, V.Musiak, D.Musonio, G.V.Musonio, M.Narusevicius, B.R.Narūčiai, J.Naujalis, M.E.Naujokaitis, T.Navickas, M.Noreika, R.T.O'Brien, P.Okincikas, R.R.Ošlapai, E.Pajuodis, Rev.T.Palis, B.I.Paliuliai, B.J.Palukaičiai, H.Patockas, G.Petkus, L.Petravičienė, A.R.Petrūčiai, V.Piklis, J.V.Ploriai, J.P.Polikaicius, M.Prackaila, J.Prakapas, R.V.Račiūnai, J.Račius, P.E.Račkauskas, V.Radvina, V.Račiukynas, A.G.Račiūnas, A.G.Račiūniškis, M.Ridikas, R.T.Rudaičiai, V.Rukis, S.Rymas, N.W.Sadoughi, B.Sahins, D.R.Sakalai, Rev.A.Saraukas, M.M.Scott, E.K.Šeštokas, F.M.Silbajoriai, G.Silgaitis, D.Silūnas, J.Sinkevič, Sinkevičiai, M.Skrigaudas, F.Sklaris Jr., A.I.Skrupkeliai, E.I.Slavinskai, A.A.Sležai, A.Smulkaitis, J.Sprauskas, G.Stapulionis, A.Stopienė, D.J.Stulgaicius, J.V.Sudikiai, P.Sukury, N.Sumskis, A.Sutkus, D.Sved, L.Svėlnis, M.S.Matulionis, A.A.Tamuliai, A.Tarmey, D.I.Tijūnėliai, V.Trumpa, A.I.Tumai, V.V.Tumasoniai, V.Urbonas, V.Utara, A.S.Užgiris, R.Vadopolas, C.Vaičiūnas, J.Vainickis, I.Zulionė, J.Vainius, V.R.Val, A.D.Valavičiai, E.M.Valčioka, E.Vambutas, J.Vance, E.L.VanderStoop, B.J.Vagiai, L.R.Vedegiai, H.V.Vepšiai, A.E.Vorik, V.Vibrocoustics, Inc, R.Vidžiūnas, R.Vienūžiai, P.Vilutis, S.Viočius, J.O.Vitėnai, J.Vizgirda, A.N.Vokčiai, A.M.Vygantai, B.Vyiaudais, C.M.Yonikas, Ž.Zaparauskas, F.Zapoli, B.E.Žilinskai, P.L.Žiobai, A.R.Zorska, G.Zumbakio, A.Zunas, Rev.J.Zuronskis.

Iš viso surinkta \$18,598.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

GREIT PARDUOTA

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaidą.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio įs mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8954

ELEKTROS

[VEDIMAI] — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

HAGGERTY CHEVROLET
6711 South Western • Chicago
(312) 737-4000

Darius Urbaitis
Perkame, parduodame ar surandame Chevrolet, Pontiac, GMC Truck, Volkswagen, Oldsmobile ir Dodge firmų automobilius.

Taip pat parduodame varotus, mažai myliu turinčius, automobilius.

Greitas ir efektyvus patarnavimas. Atsakome visus klausimus apie automobilius.

Sklandžiai kalbame ir lietuviškai ir angliškai.

Century 21 KMECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

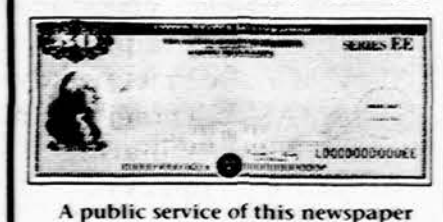
DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

FOR RENT

IŠNUOMOJAMAS NAMAS
3 ar 4 mieg., įrengtas rūsys; naujai atremontuotas, Šv. Kryžiaus ligoninės apylinkėse. Skambinti:
708-361-1171

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.

Lenkų Okupacijoje ir Jų Kalėjimuose

Povilas Potkevičius

Šioje 187 psl. knygoje vilnietis autorius aprašo savo gyvenimo tarpsnį, praleistą lenkų okupuotoje Lietuvoje dalyje ir 8-rius metus kalėjimuose. Kaina su persiuntimu 9.50 dol. IL. gyv. dar prideda 64 ct. valstijos mokesčio. Viską mums siųsti „Draugo“ adresu.

VIENA KNYGA — VIENAS DOLERIS ŠIAS KNYGAS GALIMA GAUTI DRAUGE

ILŪŽĖ TILTAI, romanas. pr. Naujokaitis. 237 psl.
PIRMASIS RŪPESTIS, novelės. Jurgis Jankus. 213 psl.
PO DAMOKLO KARDU, romanas. Anat. Kairys. 219 psl.
UŽ SPYLIUOTŲ VIELŲ, atsiminimai. A. Gerydas. 221 psl.
KETURI GANYTOJAI. Mykolas Vaitkus. 180 psl.
MARIJOS GARBINIMAS LIETUVOJE. J. Vaišnora, MIC. 445 psl.
AIDAS TARP DANGORAIŽIŲ, romanas. O. Nendré. 365 psl.
RIMAI IR NERIMAI. J. Tumas-Vaižgantas. 55 psl.
PSALMIŲ KNYGA. Dr. Juozas Skirvėckas. 223 psl.
ANGLŲ NOVELĖ. Sud. Pov. Gaučys. 459 psl.
DAIKTAI KASDIENINIAI, eilėraščiai. A. Baronas. 71 psl.
GEŠTANTI SAULĖ, novelės. Jurgis Gliada. 218 psl.
BENAMIAI, atsiminimai. Mikėlionis. 213 psl.
VIDURNAKČIO VARGONAI, novelės. Č. Grincevičius. 131 psl.
PIETŲ KRYŽIAUS PADANGĖJE, novelės. Pov. Gaučys. 197 psl.
PIRMASIS STEBUKLAS, novelės. Azorin. Vertė P. Gaučys. 197 psl.
SŪNUS PALAIDŪNAS. Fulton J. Sheen. 174 psl.
LIETUVIŠKOS PASAKOS. Dr. J. Balys. 230 psl.
TRYŠ ŽODŽIAI, novelės. Juozas Švaistas. 175 psl.
ALIJOSIAS LAPAI, humoristiniai eilėraščiai. Dr. S. Aliūnas. 87 psl.
AMŽINI ŠEŠĖLIAI, reportažai. A. Vilainis. 173 psl.
MARIJOS ŽODIS FATIMOJE. Kan. dr. P. Aleksa. 128 psl.
GYVENIMO VINGIAIS, atsiminimai. Dr. P. Karvelienė. 360 psl.
MANO LAIMĖS IR NELAIMĖS LIETUVOJE IR AMERIKOJE, poezija. Juozas Ratkus. 231 psl.

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

Clevelando Šv. Kazimiero lit. mokyklos 5 skyrius su mokytoja Maryte Hudgins, PLB vicepirm. švietimui M. Lenkauskienė ir JAV LB Švietimo tarybos pirm. R. Kučiene.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS TARYBOS VEIKLA

Vyriausias JAV LB organas yra JAV LB Taryba, kurią sudaro kas treji metai visuotiniuose balsavimuose Amerikoje išrinkti 60 narių ir 10 apygardų pirmininkų. Taryba savo kadencijai išsirenka prezidentą, kuris šaukia ir praveda metines Tarybos sesijas ir korespondencinius posėdžius, atstovauja Tarybai, derina jos darbus, atlieka jos pavestus uždavinius, skelbia nutarimus, palaiko ryšius su Krašto valdyba bei kitomis LB institucijomis ir atlieka kitus darbus. Nuo 1991 spalio 4 d. Tarybos prezidiume yra pirmininkas Vytautas Kamantas, vicepirmininkai dr. Vytautas Narutis ir Birutė Vilutienė, sekretorės Gražina Kamantienė ir Svajonė Kerelytė (trys prezidiumo nariai yra iš Čikagos ir du iš Grand Rapids). Krašto valdybai pirmininkauja Vytautas Maciūnas iš Philadelphiajos.

JAV LB Tarybos prezidiumas sausio 16 posėdyje Lemonte kartu su teisės patarėju advokatu Sauliumi Kupriu ir JAV LB Garbės teismo pirmininku dr. Antanu Razma. Buvo svarstyti JAV LB einamieji reikalai, peržiūrėti iš Tarybos narių ir Krašto valdybos gauti raštai, siūlymai ir klausimai. Tuo po posėdžio prezidiumas išsiuntė visiems Tarybos, Garbės teismo, Kontrolės komisijos ir Krašto valdybos nariams išsamų bendralaiškį Nr. 8 ir pradėjo korespondencinį Tarybos posėdį, kuris baigėsi sausio 31 d. Kitas prezidiumo posėdis įvyks vasario 13 Čikagoje ir po jo prasidės kitas Tarybos korespondencinis posėdis.

Paskutinio korespondencinio posėdžio metu buvo balsavimai už Krašto valdybos pasiūlytą laikinai įsteigtos JAV LB Ekonominio reikalų tarybos pirmininką Antaną Dambriūną iš Los Angeles, už naują Kontrolės komisijos narį Praną Joga iš Akron, Ohio, ir būsimos Tarybos sesijos 1993 spalio 9-10 d. vietoje.

Sausio 16 d. posėdyje daugiausia laiko buvo skirta Bendruomenės finansiniams reikalams: peržiūrėjimui praėjusių 1992 metų (11 mėnesių) apyskaitos ir kaip Krašto valdyba vykdė Tarybos priimtą samatą

arba biudžetą, o taip pat ir kokia samata buvo pasiūlyta 1993 metams. Ta samata buvo grąžinta atgal Krašto valdybai, kad būtų suderinta su tomis pataisomis, kurios nurodytos Tarybos sesijoje Clevelande 1992 rugsėjo 26-27 d. Pagal Tarybos nurodymus, pataisyta samata prezidiumas pateiks ateinančio Tarybos korespondencinio posėdžio tvirtinimui. Praėjusių 1992 visų metų apyskaita bus greitai patikrinta Kontrolės komisijos ir pateikta Tarybos korespondenciniam posėdžiui. Krašto valdyba buvo paprašyta kiek galima greičiau viską atsiųsti prezidiumui, o taip pat pagal Tarybos nutarimus įvykdyti ir visus JAV LB praėjusių metų finansinius išpareigojimus Pasaulio Lietuvių Bendruomenei.

Krašto valdyba praėjusiais metais vedė derybas Lietuvoje tapti televizijos stoties dalininke. Kadangi Clevelando sesijoje Taryba buvo trumpai apie tai painformuota ir jokio nutarimo tuo reikalu nebuvo, tai prezidiumas paprašė Krašto valdybos pateikti išsamų pranešimą apie visą reikalą, apie derybų stovį ir siūlymus Tarybai. Pagal JAV LB Įstatus ir Illinois valstijos įstatymus, bet kokie JAV LB teisiniai ar finansiniai išpareigojimai, prieš juos pasirašant ar vykdančiam, privalo būti JAV LB Tarybos peržiūrėti ir patvirtinti.

Šiais metais Lietuvos nepriklausomybės 75-ji sukaktis turi būti ypatingu būdu paminėta, kaip ta ipareigojo praėjusiais metais įvykęs PLB Seimas ir buvo diskutuota Tarybos sesijoje. Clevelando sesijoje Taryba savo nutarimu buvo ipareigojusi Krašto valdybai laiku išsiųsti Vasario 16 minėjimams skirtą informacinę medžiagą, kad aukotojai galėtų iš anksto susipažinti su Lietuvių Bendruomenės atliktais darbais bei ateities planais, ir daugiau paremti visą svarbią LB veiklą.

Dėl LB pagalbos Lietuvai prezidiumas siūlė krašto valdybai ir toliau visą dėmesį bei energiją kreipti į Tarybos

nutarinę, pavedantį Krašto valdybai rūpintis parama per LB apylinkes Lietuvos vaikų našlaičiams ir senelių prieglaudoms, kurias šiuo metu sėkmingai vykdo Socialinių reikalų tarybos pirmininkė Birutė Jasaitienė; taip pat į Tarybos nutarimą bendradarbiauti su APPLE organizacija (American Professional Partnership for Lithuanian Education), kuriai vadovauja Tarybos narė Vaiva Vėbraitė-Gustienė, atliekanti prasmingą bei gerą darbą. Prezidiumas siūlė Krašto valdybai daugiau remti ir sėkmingai įgyvendinti Tarybos nare bei KV vykdomosios vicepirmininkės Reginos Narušienės projektą suporuoti JAV miestus su Lietuvos miestais, ir PLB vicepirmininko Rimo Česonio projektą suporuoti LB apylinkes su Lietuvos miesteliais. Prezidiumo nuomone, šie Taryboje diskutuoti ir nutartieji projektai yra daug geresni bei naudingesni ir Lietuvos žmonėms, negu KV neseniai pasiūlytas antros Birštono konferencijos Lietuvoje organizavimas (panašiai kaip buvo praėjusiais 1992 metais).

Dar buvo svarstyti kiti reikalai, pvz. Religinių reikalų tarybos pirmininko klausimas, kurio laukiama jau daugiau negu metai. Kultūros tarybos pirmininko pareigas šiuo metu eina Krašto valdybos pirmininkas Vytautas Maciūnas, buvusiems dviem pirmininkams pasitraukus praėjusiais metais. JAV LB Įstatų komisija (advokatas Saulius Kuprys, dr. Vytautas Narutis ir Vytautas Kamantas, talkinami kitų prezidiumo narių) šiuo metu telkia visus JAV LB dokumentus ir Tarybos narių siūlymus savo darbui, kurį turi atlikti iki šios Tarybos kadencijos pabaigos.

Prezidiumas stengiasi kiek galima geriau atstovauti Tarybai ir ją dažnai informuoti (per praėjusius 15 mėnesių įvyko 1 sesija, 5 korespondenciniai posėdžiai, išsiųsti 8 bendralaiškiai). Prezidiumas taip pat stengiasi kiek galima daugiau padėti Krašto valdybai, žiūrėdamas, kad būtų sėkmingai vykdomi Tarybos nutarimai ir tinkamai informuojamos LB apylinkės, kurių veikla ir parama yra pati svarbiausia lietuvių išlaikymui Amerikoje.

A.P.

Taip kaip vaismedis brandina savo vaisių istisus metus, taip ir A.P.P.L.E. kasmetiniai mokytojų kvalifikacijos kėlimo kursai Lietuvoje yra planingo, nenuilstamo metų darbo rezultatas. A.P.P.L.E. '93 seminaras Lietuvos mokytojams įvyks šią vasarą, liepos 12 rugpjūčio 15 d. Šiais metais paskaitos bus skaitomos keturias savaites Vilniuje ir tuo pačiu metu po dvi savaites Klaipėdoje ir Šiauliuose, taip pat viena savaitę (rugpjūčio 9-15 d.) Birštone. Vilniuje dvi savaitinis kursas bus kartojamas du kartus. Pirmųjų dviejų savaitių vadovė yra Gita Kupčinskienė, antrojo dviejų savaitių laikotarpio vadovė — Suzan Anderson.

Seminaro dienotvarkė ir paskaitų tvarkaraštį ruošia A.P.P.L.E. generalinė direktorė Vaiva Vėbraitė-Gustienė. Paskaitos bus skaitomos šiomis temomis: visuomeniniai mokslai, priešmokyklinė pedagogika, pradinė klasių pedagogika, matematika, gamtos mokslai, psichologija, ypatingoji pedagogika, anglų, prancūzų, vokiečių kalbų dėstymo metodikos, vieningosios kalbos ugdymas, muzika, dailė, Mokytojų centrų veikla, bibliotekininystė, švietimo vadyba. Kiekviena šaka turės savo koordinatorių. Šiais metais tvarkaraštį papildys ir naujos sritys, t.y. socialiniai apleistų vaikų mokymas, sveikatingumo ugdymas, etikos ir dorovės pagrindai.

Seminaro dienotvarkė ir dalyvių užimtumas bus panašus kaip ir perėjusių seminarų metu, nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro su keliomis pertraukėlėmis. Tačiau šiais metais, Lietuvos mokytojų pagėdavimu, diskusinius būrelius pakeičia anglų kalbos mokymosi būreliai. Taip pat bus pravedami praktiniai užsiėmimai įvairiomis temomis.

Kasmet vėžami į Lietuvą kursai yra rengiami A.P.P.L.E. bendrijos ir Lietuvos Kultūros ir Švietimo ministerijos bendros pastangomis. A.P.P.L.E. generalinė direktorė V. Vėbraitė - Gustienė, 1992 m. gruodžio mėn. pabaigoje lankydama Lietuvoje, susitiko su Lietuvos Kultūros ir Švietimo ministru Dainiumi Trinkūnu. Šio susitikimo metu ministras įteikė laišką, kreipdamasis į A.P.P.L.E. organizaciją. Laiške yra rašoma: „Džiaugiuosi, kad per okupacijos ir komunistinės diktatūros dešimtmečius nualinta Lietuvos mokykla susi-

laukia tokios nuosirdžios Amerikos mokytojų ir pedagogų paramos. Padėdami įtvirtinti demokratinis švietimo administravimo principus, kurti naujas auklėjimo bei mokymo programas, Jūs sykiu spartinate Lietuvos visuomenės demokratėjimą, ugdote taip stokojamą jos pilietinį bei valstybinį sąmoningumą“.

A.P.P.L.E. bendrija kreipiasi į visus išeivijos mokytojus ir švietimo darbuotojus, pageidaujancius skaityti paskaitas A.P.P.L.E. '93 seminare, ir prašo atsiųsti siūlomas paskaitų ar užsiėmimų temas iki š.m. kovo 1 dienos. A.P.P.L.E. bendrija, susipažinusi su siūlomomis temomis, išsiųs pakvietimus mokytojams, kurie bus kviečiami šiam seminarui dalyvauti. Siūlomas paskaitų temas prašome siųsti A.P.P.L.E. būstinės adresu, kuris pateikiamas šio straipsnio pabaigoje.

Tai jau trečiasis toks A.P.P.L.E. ir Lietuvos Kultūros ir Švietimo ministerijos ruošiamas seminaras. Iš viso per buvusius du seminarus 1,438 Lietuvos mokytojai išklaušė paskaitas įvairiomis švietimo temomis. Ir vėl keli šimtai mokytojų šią vasarą gilinsis į savo profesiją seminario paskaitų metu. Tačiau sunki Lietuvos ekonominė padėtis neleidžia suteikti sąlygas visiems, norintiems kursuose dalyvauti. Ypač provincijos mokytojai, kurie izoliuoti, negalėdami pasisemti naujų žinių. Norint parūpinti dviejų savaitų pragyvenimą, bendrabučio išlaidas seminaro metu, užtektų dvidešimt dolerių vienam mokytojui. A.P.P.L.E. bendrija kreipiasi į išeiviją, prašydama paramos Lietuvos mokytojams. Asmuo, kuris išpirktų tokią dvidešimt dolerių stipendiją, po seminario gautų asmenišką padėkos laišką nuo to mokytojo, kuriam ši stipendija teko. Ši jūsu auka neištriptų administracinės išlaidose. Tai būtų konkreti parama vienam Lietuvos mokytojui, kuris įgytas seminare žinias perduotų savo mokiniams klasėje. Stipendijų vajus tęsiasi iki š.m. balandžio 1 dienos.

Asmenys, norintieji stipendijas išpirkti, čekių rašykite A.P.P.L.E. vardu. Prašome nurodyti savo gyvenamos vietos adresą, kad jūsu dėka seminare dalyvavęs mokytojas, galėtų jums parašyti laišką. Būstinės adresas: A.P.P.L.E. P.O. Box 1370 W. Hartford, CT 06107 Raimonda Rukšienė

Nuotraukoje iš kairės: Lietuvos Kultūros ir Švietimo ministro pavaduotojas Darius Kuolys, A.P.P.L.E. generalinė direktorė Vaiva Vėbraitė-Gustienė, Lietuvos Kultūros ir Švietimo ministras Dainius Trinkūnas.

BRANGI ANTIS

Vasario pradžioje Tokijo mieste, Japonijoje, buvo pastebėta antys su strėle, bestyrinčia iš nugaros. Žmonės mėgino antį sugauti ir pagydyti, bet ji šmukstelėjo į požeminius tunelius. Taip prasidėjo dvi savaites trukusi sužeistos anties „medžioklė“, kainavusi beveik 34,000 dolerių ir uždavusi sunkų darbą bent 300 miesto savivaldybės darbininkų. Anties gaudymo progresą kasdien re-

portavo žurnalistai ir fotografai, o kai pagaliau ji buvo sugauta, vakarinėje didžiausio Japonijos sostinės dienraščio laidoje (dienraštis turi per 12,7 mil. skaitytojų), įvykis aprašytas net pirmame puslapyje.

Antis, pavadinta Yagamo vardu, buvo nuvežta pas veterinarių, kuris ištraukė strėlę ir suteikė jai pirmąją pagalbą. Sakoma, kad antis pasveikusi, bet asmuo, kuris antį persovė, nubaustas 2,400 dolerių bauda.

(D.)

A.†A. Kapitonas ANDRIUS JUŠKEVIČIUS

Gyveno Cicero, IL.

Po sunkios ligos iškeliavo į amžinybę 1993 m. vasario 23 d. Gimė Lietuvoje, Kašiadorių apskrityje, Pakuoniu valsčiu, Dvylikų kaime. JAV išgyveno 43 metus.

Dideliame nuliūdime pasiliko žmona Zuzana, duklė Jūratė Variakojienė su vyru Jonu, vaikaičiai dr. Renata ir Jonas Variakojai ir kiti giminės JAV ir Kanadoje.

Giminės Lietuvoje: broliai kun. Kazimieras ir Juozas Juškevičiai ir seserų ir brolių vaikai.

Priklausė ir aktyviai reikšėsi Lietuvių Karių Veteranų sąjungai Ramovė, ALT, Lietuvių Šaulių sąjungai, R.L. Bendruomenei, Lietuvių Tautinei sąjungai ir BALF'ui.

Kūnas pašarvotas penktadienį, vasario 26 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus-Butkus koplyčioje 1446 So. 50th Ave., Cicero, IL. Laidotuvės įvyks šeštadienį, vasario 27 d. iš koplyčios 9:30 v.r. išlydėtas į Šv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų velionis bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines amžinam poilsiui.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Velionio atminimui aukas skirti Tautos fondui.

Nuliūdę: žmona, duklė, žentas, vaikaičiai ir kiti giminės.

Laidotuvių direktorius Petkus-Butkus. Tel. 708-652-1003.

Mylimam broliui

A.†A. KLEMENSUI KUZMICKUI

netikėtai Melburne, Australijoje, mirus, liūdinčią seserį DANUTĘ PAŠKEVIČIENĘ giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Janina ir Edvardas Šišai

GAIDAS-DAIMID

E U D E I K I S

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue Telefonai - (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue Telefonas - (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue Telefonas - (1-312) 523-0440

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home 2533 West 71st Street Chicago, Illinois 60629 1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home 10201 South Roberts Road Palos Hills, Illinois 60465 708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home 1446 South 50th Avenue Cicero, Illinois 60650 708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

INTERNATIONAL TRAVEL CONSULTANTS

Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO — siunčiame oro linija

„ŽAIBAS“ — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.

9525 South 79th Avenue Hickory Hill, Illinois 60457 Tel. 708-430-7272

223 Kalvarijų gatvė Vilnius, Lietuva Telefonai: 77-76-87 ir 77-83-92

AMERICAN TRAVEL SERVICE
9439 S. KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, IL 60642
TEL. (708) 422-3000
FAX (708) 422-3163

Jau daugiau, negu 25 metai, kai mūsų agentūra organizuoja grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir kitus kraštus geriausiomis kainomis. Maloniai ir sąžiningai jus aptarnausime. Informacijai skambinti: 1-708-422-3000. Darbo val.: pirmad., antr., ketvirt., ir penkt. 9 v.r. — 5 v.p. Trečd. 9 v.r. — 7 v.v.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

x Ar jau įsigijote bilietus į „Draugo“ koncertą? Aukšto lygio koncerto programa, kurią atliks solistė Giedrė Kaukaitė ir pianistė Gražina Ručytė-Landsbergienė, atgaivins žiemos nuolintą dvasią, o savo dalyvavimu padės išlaikyti vienintelį išeivijos dienraštį „Drauga“. Koncertas įvyks ateinančių sekmadienį, vasario 28 d., 3 val. po pietų Jaunimo centro didžiojoje salėje. ATEIKITE IR DŽIAUKITE!

x Pat Cayce, Northwest Ford Truck Center (Franklin Park, IL) savininkas, per Lietuvos Amatinių klubo vicepirmininką Antaną Budrį, parūpino „Lietuvos Vaikų Viltis“ globėjams vaikams ir tėvams velti bilietus į Čikagos 1993 automobilių parodą.

x Lietuvos Nepriklausomybės deimantines sukakties šventės Brighton Parke bus vasario 28 d. 10 val. ryto Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje bus iškilmingos Mišios, kurių metu giedos solistė Dana Stankaitytė, vargonais pritarant Ričardui Sokui, ir parapijos choras. Po Mišių mokyklos salėje bus akademine ir meninė dalis. Kalbą pasakys PLB vicepirmininkas Rimas Česonis. Meninę dalį atliks Grandies ansamblio šokėjai. Kviečiamos apylinkės organizacijos su vėliavomis ir visuomenė. Rengia JAV LB Brighton Parko apylinkės valdyba.

x JAV LB Švietimo tarybos narė Rima Binder dirba kaip konsultantė JAV mokyklose. Švietimo tarybos ruošiamoji darbo konferencija vasario 28 d. ji kalbės tema „Matematikos ir gamtos mokslų sujungimas ir visuma – pritaikymas liuanistinė mokyklai“. Konferencija vyks Lemonto Lietuvių centro „Bočių salėje“. Konferencijos registracijos reikalais galima kreiptis į Švietimo tarybos pirmininkę Reginę Kučienę.

x Dainos ir Donato Siliūnų dukrelė Daiva Marija pakrikštyta Palaimintojo Jurgio Matulio misijoje Lemonte vasario 6 d.

x „Draugas“, popiežiaus Jono Pauliaus II istorinio apsilankymo Lietuvoje proga, organizuoja Amerikos lietuvių kelią į Lietuvą rugsėjo mėnesio pirmosiomis dienomis. Prašome registruotis iš anksto American Travel biuro įstaigoje 1-708-422-3000, kuri suteiks daugiau informaciją. Šiuo metu žinoma, kad popiežius Lietuvoje bus rugsėjo 4-8 dienomis. Kokiose vietovėse popiežius lankysis, bus pranešta vėliau. Amerikos lietuvių ekskursijos Lietuvoje gatės tėtis dvi savaites, o jei kas norėtų, tai ir ilgiau. Labai svarbu jau dabar užsisakyti sau vietas.

x MAISTO SIUNTINIAI – sūris, aliejus, dešros ir kt. – 55 svarai \$98. Galima užsakyti aspirino ir vitaminių. Pervedam pinigais doleriais. TRANS-PAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

x Vasaris – Velykinių siuntinių mėnuo. Baltia Express pristatys jūsų dovanas į Lietuvą prieš šv. Velykas, jei siuntinius atvešite mums iki kovo 1 d. Mūsų adresas: 3782 W. 79 St., Chicago, IL 60652, tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624. Tik Baltia Express garantuoja, kad šventiniai siuntiniai pasiekis gavėjus prieš šventes.

x Šv. Kazimiero seserys kviečia visus dalyvauti šv. Mišiose, prašant Dievo, kad jų įsteigė Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaiminta. Šv. Mišios bus aukojamos trečiadienį, kovo 3 d. (diena prieš šv. Kazimiero, Lietuvos globėjo, šventę) 7 v. vakare motiniško namo koplyčioje, 2601 W. Marquette Rd. Šv. Mišias aukos jėzuitas iš Lietuvos, kun. Algirdas Paliokas. Malonėkite dalyvauti.

x Sekmadienį, vasario 28 d., tuoj po „Draugo“ koncerto Jaunimo centre pabendrausime su vaisėmis Seklyčioje. Ateikite, susipažinkite su programos atlikėjomis Gražina Ručytė-Landsbergiene, Giedrė Kaukaitė, praleiskite valandėlę savųjų tarpe. Bilieto kaina – 10 dol. asmeniui.

x Sekmadienį, vasario 28 d., 3 val. p.p. J. centre įvyks „Draugo“ rengiamas koncertas, kurį atliks solistė Giedrė Kaukaitė ir pianistė Gražina Ručytė. Bilietų bus galima įsigyti koncerto dieną prie įėjimo nuo 1:30 val.

x Elma Ramirez, Oaklando pašto pareigūnė Kalifornijoje, nuosirdžiai emėsi išaiškinti, kodėl vėluoja „Draugo“ pristatymas skaitytojams. Pasiūskite, jog, kai „Draugas“ pusę septinių vakare pristatomas į Čikagos centrinių paštą, tai tik kita diena 12:30 val. po pietų traukiniu išsiunčiamas į Kaliforniją. Tas traukinys dar sustoja Denver ir Salt Lake City miestuose, o tik tada tepasiekia Oakland miestą. Skaitytojai laikraštį tuo būdu gauna tik po 3 ar 4 dienų.

x Liet. Moterų Federacijos Čikagos klubo rengiamas Salomėjos Endrijonienės pagerbimas įvyks Jaunimo centro kavinėje kovo 13 d. 5 v.v. Kviečiame visus dalyvauti ir maloniai praleisti vakarą. Skani vakarienė ir įdomi meninė dalis. Organizacijos, kurios norėtų įsijungti su sveikinimais, prašome skambinti pirm. Aleksandrai Likanderienei 312-737-9057.

x American Travel Service skelbia papigintus skridimus iš Chicago į Vilnių už \$500 ir vieną pusę ir \$835 ir abi pusės iš Rygos į Chicago. Kreiptis: American Travel Service, tel. 708-422-3000.

x „Draugo“ koncertas įvyks šį sekmadienį, vasario 28 d. 3 v.p.p. Jaunimo centre, Chicagoje. Koncertuoja: sol. Giedrė Kaukaitė ir pianistė Gražina Ručytė-Landsbergienė. Bilietai gaunami: Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71 St., Chicago, IL, tel. 312-471-1424.

x KAZIUKO MUGĖ sekmadienį, kovo 7 d., vyks Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave. Atidarymas 11 val. ryto. Čikagos skautai ir skautės kviečia visus atsilankyti.

x Polikaitis Accounting & Tax Service pildo pajamų ir kitų įvairių mokesčių formas. Reikalui esant, atvykstu į namus. Kreiptis: Raymond C. Polikaitis, Accountant tel. 708-597-9454.

x NAMAMS PIRKTI PA-SKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreiptis į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. (312) 847-7747.

Dr. J. Stukas, pasakęs pagrindinę kalbą Vasario 16 šventėje Čikagoje vasario 14 d., ir Vida Sakevičiūtė, vadovavusi programai (ne D. Meilienė, kaip anksčiau paskelbta).

Nuotr. J. Tamulaitis

ČIKAGOJE IŠKILMINGAI ATŠVĖSTA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTIS

Šiemet sukanka 75 metai nuo Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo, t.y. nuo 1918 m. ALTO Čikagos skyrius šią deimantinę sukaktį labai iškilmingai šventė sekmadienį, vasario 14 d.

Šventė pradėta šeštadienį, vasario 13 d. Tuojau po Lituanistinių mokyklų surengto minėjimo Jaunimo centro didžiojoje salėje visi susirinko prie Laisvės kovų paminklo, esančio ten pat sodelyje. Buvo pakeltos vėliavos, giedotas Lietuvos himnas ir padėtos vainikas žuvusiems dėl Lietuvos laisvės pagerbti. Iškilmes pravedė Lituanistinių mokyklų vadovybė su savo mokiniais. Padėkos žodį tarė ALTO skyriaus pirmininkas dr. Vytautas Dargis.

Sekmadienį, vasario 14 d., 10:30 val. ryto įvyko iškilmingos pamaldos šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Parapijos chorui, dirguojant muzikui Antanui Linui, giedant „Apsaugok Aukščiausiąs“, ižgiavo vėliavų paradas, kurį sudarė: Jūros šaulių Gen. T. Daukanto kuopos, Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės, Klaipėdos kuopos, ramovėnų. R.L.B.-nės ir Neolituanų vėliavos. Šv. Mišias aukojė ir įvairių pamokslų pasakė kan. Vaclovas Zakarauskas. Gyvų gėlių pintinė prie altoriaus atnešė Irena Kvantaitė ir Daina Černauskaitė. Šv. Mišių auką nešė prof. Jokūbas Stukas ir Antanina Repšienė. Choras dar žavingai pagiedojęs „O Didis Dievas“ ir kitas giesmes. Solo giedojė Lietuvos valstybinės operos solistas Arvydas Markauskas. Prie vargonų Ričardas Sokas. Pamaldos baigtos Lietuvos himnu.

Akademine minėjimo dalis prasidėjo 2 val. p.p. Maria

x Bronius Nainys, PLB pirmininkas, vasario 28 d., sekmadienį, 12:30 v.p.p. Pasaulio lietuvių centre pasakos savo kelią po Sibirą išpūdžius.

x „ŽAIBAS“ ketvirtą metą garantuoti ir patikimai pristato užsienietiškas maisto prekes Lietuvoje į namus. Dvylikos, labiausiai mėgiamų ir norimų paketų pasirinkimas. Visi užsakymai, pristatomi per 10 darbo dienų į namus. Kreiptis: „ŽAIBAS“, 9625 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457, tel. 708-430-8080.

x Kaip ir kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį, vasario 28 d. Baltia Express primins siuntinius Pasaulio Lietuvių centre, Lemont, IL, nuo 9 val. ryto. Informacijai: tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624. Visi siuntiniai bus pristatyti prieš Velykas.

Aukšt. mokyklos auditorijoje. Minėjimą atidarė ALTO Čikagos skyriaus pirmininkas dr. Vytautas Dargis. Vėliavų parada tvarkė Don Varno ir Dariaus-Girėno postai. JAV ir Lietuvos himnus giedojė Eglė Rūkstelytė, akompanavo M. Motekaitis. Žuvusieji dėl Lietuvos laisvės 1918 m. ir sausio 13-ją buvo pagerbti atsistojimu. Toliau programą vedė Vida Sakevičiūtė. Tai diena labai tinkama ir patriotinė invokacija sukalbėjo šv. M. Marijos Gimimo bažnyčios klebonas kun. Jonas Kuzinskas. Lietuvos Nepriklausomybės ir valstybės atstatymo aktus skaitė V. Sakevičiūtė. Savanorių-kūrėjų pagerbimą pravedė pirm. dr. V. Dargis. Buvo iškviesti šie savanoriai: Juozas Vilutis, Juozas Betkauskas, Feliksas Putrius ir Petras Stejkūnas. Dalyvavo tik Juozas Betkauskas, kuriam buvo prisegta balta gėlė. Mirusieji pagerbti minutės atsistojimu.

Lietuvos Gen. Konsului nedalyvaujant, jo sveikinimą skaitė Daiva Meilienė. Čikagos mero Richard Daley ir Illinois gubernatoriaus Jim Edgar proklamacijos perskaitė ALTO reikalų vedėjas Valdemaras Šadauskas. Kardinalo Bernardino sveikinimą paskaitė pati programos vedėja.

Pagrindinį kalbėtoją prof. Jokūbą Stuką taip pristatė ALTO skyriaus pirm. dr. V. Dargis: „Prof. Jokūbas Stukas ekonomistas, visuomenininkas, Vyčių veikėjas, altininkas, lietuviškos radijo programos vedėjas nuo 1941 m., angliškai parašęs knygą Lietuvos Tautinis Atgimimas, tai yra asmuo, kurį galima pavadinti uola, kuris niekad nepalūžo“. Prelegentui buvo užrišta tautinė juosta.

Prelegentas savo kalboje palietė svarbesnes ydas Lietuvoje ir čia gimusių lietuvių bei ateivių inaušą Lietuvai ir jos žmonėms nuo 1918 m. iki šių dienų. Jis trumpai paminėjo 1918 m., 1940 m. okupaciją ir pagaliau 1990 m. kovo 11-ją. Pagarbiai prisiminė sausio 13-sios žuvusiųs prieš televizijos bokštą, kurių niekad negalime užmiršti. Kalbą baigė poeto Romualdo Kisičiaus eilėraščio „Išsilaisvinusieji Lietuvai“ žodžiais: „Laimink, Visagali, mūsų gimtą šalį ir siekims mūsų brolių ten Lietuvoje. Lai pasaulis mato, kad po vargo metų, Laisvės žiedas žydi tautos širdyje... Dieve, padėk mūsų brangiai Lietuvai“.

Žodžių sveikino Pat Michalski, gubernatoriaus asistentė etninė grupė, 15th wardo aldermanas Virgil Jones, latvių – Bergmanis ir ukrainiečių – Alex Zabrosky. Po rezoliucijų ir vėliavų išnešimo buvo 15 minučių pertrauka.

Meninė programos dalis šiais deimantiniais Nepriklausomy-

VASARIO 16-TOS ŠVENTĖ JAUNIMO CENTRE

Šventė įvyko vasario 16 d. vakare kavinėje, kuri buvo beveik sklidinai užpildyta. Nors iš vakaro buvo sniego audra, bet žmonių tas neatbaidė. Atvažiuosieji buvo maloniai nustebinti, kad automobilių pastatymo vietose sniegas buvo apvalytas. Tad visi susirinkę buvo geroje nuotaikoje. Minėjimas buvo pradėtas gana punktuotai. Jį atidarė Albina Ramanauskienė, susirinkusius pakviesdama sugiedoti Tautos himną. Paskui buvo labai trumpas generalinio konsulo Vaclovo Kleizos žodis: „Šiandieną šią šventę minime kiek skirtingų nuotaikų pynėje, kadangi patys nebesame tikri, kokiomis nuotakomis turime vadovautis. Tačiau turime neužmiršti, kad tauta yra viena ir nedaloma“.

Po konsulo kalbos buvo J. Lendraitis paskaita. Kas su prelegentu nėra susipažinęs, keliais žodžiais noriu jį pristatyti. Tai jaunesnės kartos veikėjas, vienas iš „Mercy Lift“ organizatorių. Kaip žinome, kuomet Lietuva buvo blokuojama ir joje buvo visko didelis, ypač vaistų, stygius, buvo suorganizuotas vaistų siuntimas. Tas jų darbas tiek išpopuliarėjo, kad šalia vaistų siuntimo susiorganizavo ir informacijos centras. Kuomet Lietuva buvo demesio centre, tai spauda ir televizija ieškojo kontaktų su lietuviais. Jie susirado net Lietuvių centrą Lemonte, tuomet ir plačiau sužinojome apie „Mercy Lift“ veiklą.

Kadangi prelegentas buvo plačiai išjungęs į pagalbą Lietuvai, tad ir jo paskaitos tema buvo: „Lietuvos jaunimas ir jų ateitis“. Per 50 okupacijos metų buvo išauginti visi kitokie žmonės. Norint išauginti jaunimą kitokioje dvasioje, reikalinga mokyklų reforma. Čia susiduriame su mokytojais, kuriems taip pat reikia padėti. Kadangi okupacijos metai ir mokytojus labai stipriai paveikė, tad reikia padėti persiorientuoti. „Apple“ buvo surengę

bės metais buvo ypač žavi. Skambus baritonas Arvydas Markauskas visus sužavėjo, padainuodamas jaunąją bajorų dainą iš „Gražinos“ operos – Jurgis Karnavičius ir Erdvilio ariją iš „Lietuvių“ operos – Amilcare Ponchielli. Programos atlikėjams netrūko ir bisų. Aukšalesi Sigutė Stonytė padainavo „Žvaigždutė“ – Balio Dvariono ir Ramunės ariją iš „Gražinos“ operos – Jurgio Karnavičiaus.

Sigutė Stonytė ir Arvydas Markauskas kartu atliko: „Augo kalneliai“ – harm. V. Viržnio ir „Tėvynė Lietuva“ – A. Bražinsko. Akompanavo muzikas A. Vasaitis.

Čikagos pasididžiavimas – operos choras puikiai ir di-dingai atliko „Einu per žemę“ – Algimanto Bražinsko, žodžiai Antano Slavicko ir „Žemaičių plentais“ – Algimanto Bražinsko, žodžiai Marcelijaus Martinaitio. Ne vienas išpau-dė ašarų iškilmių užbaigimas, kai visa pilna žmonių salė ir scenoje choras su solistais vieningai giedojė „Lietuva brangi“! Operos chorui dirigavo Ričardas Sokas, akompanavo Manigirdas Motekaitis.

ALTO Čikagos valdyba dėkoja solistams, operos chorui, dirigentui, akompaniatoriams M. Motekaičiui ir A. Vasaičiui, kurie už savo darbą neėmė honoraro. Dėkojame Čikagos operos choro valdybai už suteiktą galimybę turėti tokią žavingą meninę programą. Dar kartą tariame ačiū visiems dalyviams, aukotojams, prisidėjusiems darbu ir patirtimi prie šio minėjimo pasisekimo.

Ant. Repšienė

UŽGAVENĖS LEMONTO CENTRE

Lietuvoje mokytojams kursas, kurie buvo labai naudingi. Lietuvoje vaikų sveikatos stovis yra labai blogas. Labai daug ligonių, yra sergančių net džiova. Jiems buvo nuvežta vaistų, bet jų užteks tik 3 mėnesiams, o normaliai gydymas trunka 9 mėnesius. Lietuvoje kūdikių mirtingumas yra lygus trečiojo pasaulio kraštams. Jeigu norime, kad Lietuva būtų laisva, tai dabar yra laikas jai padėti. Čia perdaviau tik pagrindines paskaitas mintis. Paskaita buvo gerai parengta, aktuali ir susirinkusiųjų šiltai priimta.

Po paskaitos buvo trumpa meninė programa, kuri susidarė iš filmo, pavadinto „Vilniaus laikrodžiai“. Filmas mums yra dvigubai įdomus: ne tik jame vaizduojamas XVII-to šimtmečio Vilnius, bet ir todėl, kad scenarijų yra panaudota čikagietis C. Grincevičiaus legenda. Šis filmas per Kalėdas buvo rodomas Lietuvos televizijoje. Filmas visiems padarė gerą įspūdį. Po filmo Salomėja Endrijonienė, Jaunimo centro valdybos pirm., padėjo Albiniui Ramanauskienei už programos sudarymą, konsului už dalyvavimą, prelegentui, moterų klubui už vaistų parengimą ir visiems minėjimo dalyviams. Užbaigai buvo sugiedota: „Lietuva brangi...“ Gerai, kad minėjime dalyvavo Vaclovas Momkus, kurio vieno balsas užpildė kavinę. Kadangi programa nebuvo ilga, tad daugelis į namus dar neskubėjo, bet pasi-vaishino ir pasėdėjo.

J. Žygas

GĖRĖJOMĖS LIETUVOS VAIZDAIS

Vasario 3 d. Vyresniųjų lietuvių centre turėjome progos pamatyti vaizdajuostę – „Lietuvos vaizdai“. Kreipėmės į JAV LB Švietimo Tarybos pirm. Reginą Kučienę, kuri, besirūpin-dama švietimo reikalais, turėjo progos lankyti Lietuvoje, susipažinti su mokyklų ir mokinių vargais bei rūpesčiais. Aplankė daugelį vietovių, filmavo įdomesnius įvykius ir pakviesta mielai sutiko pasidalinti savo išpūdžiais Seklyčioje.

Žiūrovų susirinko gausus būrys, visiems patinka nors vaizduose pamatyti tėvynės miestus, žmones, pakelėj rūpintojėlius ir melsvą padangę... Prieš rodydama vaizdajuostę, R. Kučienė labai vaizdžiai papasakojė, ką mums parodys. Čia ir pateikė visos kelionės „maršrutą“, kuris buvo labai įdomus: „Kelionė po Lietuvą pradėjo su pietryčių Lietuva. Teko aplankyti kelis lietuviškus kaimus, t.y. Paškonis ir Deveniškes, kuriuose veikia lietuviškos mokyklos.“

Paškonys mokosi 43 mokiniai. Tai grynai lietuviška mokykla. Mokytojai gauna algas pagal stažą, dirba 5 dienas savaitėje, nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Prieš Lietuvai atgauti nepriklausomybę, mokytojai buvo labai skriaudžiami, nes jiems vadovavo savivaldybės skirtas švietimui asmuo, kuris buvo dažniausiai lenkas. Dabar sąlygos pagerėjo, nes mokyklos priklauso LR švietimo ministerijai. Yra pasiūlymų tėvų, kurie nori vaikus mokyti lietuviškai, todėl tenka juos vežti į mokyklą net 9 km. Vėliau vaikai tęsdavo mokslą (gimnaziją) Vilniuje. Dievinskėse veikia trikalbė mokykla, kurią lanko 300 mokinių. Lietuviams tai buvo neįprastina, nes tiek mokytojai, tiek mokiniai bendrauja rusų kalba.

Aplankė Elenos Baliūnienės sodybą. Moteris išlaiko ūkį pati, būdama 70 metų amžiaus. Pademonstravo ratelį, linų

Lietuvių centro Lemonte renginių komitetas, vadovaujamas Bronės Nainienės, su labai darbščiu moterų grupe įvairiomis progomis pasistengia su-ruošti vaišes ir į Centro didžiąją salę sutraukti keletą šimtų apylinkės lietuvių.

Užgavėnių blynai jau virto tradiciniu Centro renginiu. Ir š.m. vasario 23 d. Centro virtuvėje čirkėjo bulviniai blynai, spragėjo miltiniai blynėliai ir vyniotiniai su varške. Taukų puode kunkuliavo spurgos ir kepė kiti skanumynai. Saldumynų stalas margavo įvairiais pyragais, žagarėliais ir vaisių su uogomis patiekalu, kvepiant kavai ir arbatai. Už baro rymojo Romas Kronas, neturėdamas ką veikti.

– Prie butelių klientų labai trūksta? – užkalbinau.

– Taip trūksta. Nebėra gėrėjų. Uždarbis nekoks.

Gal nedidelis pelnas ir iš Užgavėnių blynų baltiaus, nuo asmens imant 5 dolerius, bet lašas po lašo ir akmenį pratašo. Moterų komitetas įvairiais renginiais per metus sutelkia apie 30,000 dolerių pelno Centro išlaikymui. Blynų baltius nuo 5 iki 8 val. vakaro. Vieni ateina, kiti išeina. Reikia išlaikyti Lietuvių centrą Lemonte.

– Bus apie 300 valgytojų, kaip ir pernai, – džiaugiasi B. Nainienė. Nors salėje nėra Lašinio su Kanapinių, nėra Užgavėnių karnavalo kaip Naujame Orleane, bet smagu pabendrauti, pasikalbėti, pasi-vaishinti pagal seną lietuvišką paprotį.

Br. Juodelis

verpimą, kad galėtume parodyti šį darbą liuanistinėse mokyklose. Pademonstravo savo audinias.

Matėme Lietuvos kariuomenės šventę Vingio parke. Dalyvavo Aukščiausiosios Tarybos pirm. Vytautas Landsbergis su ponia, Vilniaus vyskupas. Vyko karių priesaika, medalių įteikimas už sausio 13 narsą. Stebėjome sporto šventę, įvairias pratybas, mažųjų dainų ansamblių programas.

Iš Klaipėdos keltu persikėlėme į Neringą. Keliaavome į Raganų kalną. Nuostabūs pusys. Keleliu abejose pusėse žemos žagarų tvorėlės, kad sulaukytų pustumą smėlį. Prieš kelis metus miško kelią išpušė dailės meistrai savo skulptūromis. Stebėjome gražias smėlio kopas, jos augmenija, Neringos miesto pastatus. Ir vėl sugrįžome į Klaipėdos uostą.

Vaizdajuostė užtruko apie pusantros val. Visi atidžiai sekėm besikeičiančius vaizdus ekrane, kiekvienas paskendęs savo mintyse, kiekvienas radome ką nors brangaus prisiminti iš praeities. Dėkojame R. Kučienei už pajavirimą po pietus, vildamiesi, kad ateityje ir vėl ką nors mums parodys.

Mus aplankė viešnia ir Lietuvos doc. Dalia M. Stančienė, kuri yra redaktorė ir leidėja religinio ir filosofinio „LOGOS“ žurnalo bei knygų, spausdinamų Lietuvoje. Pasidalino mintimis spaudos reikalais, savo darbu rūpesčiais.

Daugumas praako ir ištroško. Valgėme pietus ir vaišino mes žemiskom gėrybėm. Kalbėjome, juokavome ir neskubėjome skirstytis.

Elena Sirutienė

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629

Tel. (1-312) 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šėstad. 9 v.r. iki 7 val. d.